

ကြည်နိုင်

စနစ်ပေဒါ | ဒါရုပ်ပေဒါ

အမှာ စာ

ပွင့်ဖတ်ဝတ်မှု န်

ရေး လိုက်စဉ်က ဟိုတစ်စ သည်တစ်စ။

ပွင့်ဖတ်ကလေးများ ဖဲ့ခြေဖြန့်ကြဲသကဲ့သို့။

တစ်ပိုင်းတစ်စ သတိပြုမိသူများ က အကြံပြုမှ ပြန်လည်စုစည်း ဖြစ်တော့သည်။

စာတစ် အုပ် ဖြစ်မြောက်မှု အတွက် တစ်ဦး တစ်ယောက် ကောင်းနှင့် မရ။

ပိုင်းဝန်းကြရပါသည်။

ဤစာစုကလေးများ တွင် အကိုးအကားပြုဖော်ပြခွင့်ပေးခဲ့ကြသည့်

စာပေပညာရှင်ကြီး များ အား ဦးထိပ်ထား၍ ‘ဓနဗေဒ - အလှဗေဒ’ စာအုပ် ကလေး

အကောင်အထည်ပေါ်လာရန်အတွက်

စာမူအဆင့်မှ စိစစ်ပုံနှိပ် ဖော်ပြပေးခဲ့ကြသည့် မြန်မာ့ဓနမဂ္ဂဇင်း၊ စပယ်ဖြူ

မဂ္ဂဇင်း၊ ကြော်ငြာနှင့် ဈေးဝယ်လမ်းညွှန် မဂ္ဂဇင်းများ ။

အလေးဂရုပြုဖတ်ရှု၍ အမှာ စာချီးမြှင့်ပေးသော ဆရာကြီးတက်တိုး၊

စာအုပ်အမည် မှ စ၍ အစစအရာရာ ကူညီစောင့်မပေးသော ကဗျာဆရာ မောင်ခိုင်မာ၊

ပန်းချီယဉ်မင်းပိုက်၊ မျက်နှာဖုံး ပန်းချီ သန်းမြင့်အောင် သတ်ပုံ သတ်ညွှန်းမှ စ၍

ဂရုတစိုက်ရိုက်နှိပ်ပေးသော ဆရာ ဦးခင်မောင်ကျော်

နှင့် မြန်ကွန် အဖွဲ့သားများ ၊ မဂ္ဂဇင်းများ မှ ဖတ်ရှု၍ ဝေဖန် အကြံဉာဏ်ပြု

ကြသည့် ချစ်သော စာဖတ် ပရိသတ်များ အားလုံးအား ကျေးဇူး ဥပကာရ တင်ရှိပါသည်။

ဟိုတစ်စ သည်တစ်စ ပြန့်ကျဲနေသော ပွင့်ဖတ်ကလေးများ အား ပြန်လည်

စုစည်းကြည့်

သည့်အခါ လှပသော ပန်းကလေးတစ်ပွင့် ပြန် ဖြစ်လာမလာ၊ ဝတ်မှု န်ကလေး

ပါမပါ၊ ရနံ့ကလေး ရှိမရှိ၊

စာဖတ်ပရိသတ်ကြီးက ကြည့်ရှုဝေဖန် အကဲဖြတ်ကြရန် တင်ပြလိုက်ပါပြီ။

လေးစားစွာ ဖြင့်

ကြည်နင်း

၂၁ ၊ ဇွန်လ ၊ ၁၉၉၇ ခု။

တက်တိုးအမှာ

အမှာ ကို ဝန်ခံချက်တစ်ခုနှင့် စပါရစေ။ ကျွန်တော် သည် ငယ်စဉ်ကတည်းက
တွေ့ သမျှ

ကြုံသမျှစာတွေ ကို အားရပါးရ ဖတ်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ငြားလည်း
ယခုအသက်အတော် ကြီးလာသည့်အခါ နှစ် ပေါင်းများစွာ အခါမလင့်အသုံးတော် ခံခဲ့သော
မျက်စိနှစ်လုံးသည် အို၍ အို၍ လာသော် ဆက်လက်အသုံးတော် ခံနေရသဖြင့်
တဖြည်းဖြည်း ခွဲလာသည့်အလျောက် မျက်မှန်၊ မှန်ဘီးလူး၊ စားပွဲတင်မီးလုံးတို့ ဝိုင်းဝန်း
ကူညီကြပါမှ စာကိုအားမရတရ ဖတ်ရပါသည်။ ထိုအကြောင်း ကြောင့် ကျွန်တော် သည်
ဆန္ဒရှိတိုင်း စာဖတ်၍ မရ ဖြစ်သည့်အလျောက် စာဖတ်နှုန်း တစ်အားလျှော့

လိုက်ရပါသည်။

မဖတ်နိုင်သည့်အတွက် စာများ စွာ မဖတ်ဘဲ နေရလေရာ မြန်မာ့ဓန၊
ကြော်ငြာလမ်း ညွှန် စသည့် မဂ္ဂဇင်းတို့ထဲမှ ဆောင်းပါးတွေ ဖတ်မိသမျှ မျှသာရှိပါတော့သည်။
ဖတ်ရန်လိုအပ်သည်တို့

ကိုသာ အားထုတ်၍ ဖတ်ရပါတော့သည်။

မကြာသေးခင်က လူ တစ်ယောက် ညနေစောင်းတွင် ကျွန်တော် ထံ

ရောက်လာပါ သည်။ သူ နှင့် အတူပါလာသော ‘မြန်မာ့ ဓန’ မှ ချာတိတ်ကလေးက “ဆရာကြီး ... သူဆရာကြည်နိုင် လေ” ဟု မိတ်ဆက်ပေးပါသည်။

ဆရာကြည်နိုင်သည် လူလတ် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက စ၍ ကျွန်တော် ကို ပြောသည်။ “ဆရာကြီးရဲ့ စာတွေ တစ်ပုဒ်မကျန် အားလုံးဖတ်ပါတယ်။ ဆရာကြီးရဲ့ အက်ဆေးတွေ ကို

ကျွန်တော် နှစ်သက် လေးစားပါတယ်။ ကျွန်တော် လည်း ကျွန်တော် ဆောင်းပါးတွေ ကို အက်ဆေးပုံစံ

မျိုး နှင့် ရေး ပါတယ်။ အခု ကျွန်တော် အက်ဆေး (ဆောင်းပါး) တွေ ကို စုပြီး စာအုပ်ထုတ်ဖို့ စီစဉ်နေပါ ပြီ။ အခုဆို ကွန်ပျူတာ ရိုက်ပြီးပါပြီ။ အဲဒါ ဆရာကြီးက အမှာ တစ်ပုဒ် ချီးမြှင့်စေချင်ပါတယ်။

သူ့စကားဆုံးလျှင် ဆုံးချင်း ကျွန်တော် က “ရေး ပေးတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားစာတွေ ကျွန်တော် မဖတ်ဖူးသေးဘူး။ စာကော်ပီတွေ ကို ကျွန်တော် ပေးပါ။ ဖတ်ကြည့်ပါဦးမယ်။ ပြီးတော့ အမှာ ရေး ပေးပါမယ်။ အချိန်တော့ပေးရပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော် ဆိုတာက အငြိမ်းစားတဲ့ အငြိမ်းစားကြီး

ဗျ။ ဆောင်းပါးတွေ နေ့တိုင်းလိုလို ရေး နေရတယ်။ တောင်းသူတွေ က တောင်းတယ်။ ကျွန်တော် က လည်း မရေး ဘဲ မနေနိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော် နဲ့ မနတို့က နေ့တိုင်း စာမရေး ဘဲ မနေနိုင်ကြဘူး။ စာရေး ရ

မှ ကျန်းမာတယ်”

ဆရာကြည်နိုင်က သူ့မှာ ပါလာသော သူ့ အက်ဆေးစုကော်ပီ စာအုပ်ကိုပေးပါသည်။

နောက်မကြာမှီမှာ ပင် နှုတ်ဆက်ပြီး ပြန် သွားပါသည်။ ကျွန်တော် က အချိန်ဆယ်ရက် တောင်းလိုက်ရာ

သူကနောက် ဆယ်ကြာမှ လာပြီး ကျွန်တော် အမှာ ကို ယူပါမည် ဟုဆို၍ ပြန်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

သူပြန်သွားပြီးနောက် သူပေးခဲ့သော စာအုပ်ကလေးကို စာအုပ်စင်မှာ ချိတ်ထားပြီး အနားယူပါသည်။ နောက်နေ့နေ့လယ်မှ ကျွန်တော် ရေး စရာတွေ အတော် အတန်ရေး ပြီးသဖြင့် တစ်နာရီ နှစ် နာရီလောက် နားချိန်တွင် သူ့ဆောင်းပါး (အက်ဆေး) တို့ကို လှန်လှောကြည့်ကာ မျက်စိကျ သည့် အက်ဆေးတစ်ပုဒ်ကို စ၍ ဖတ်ကြည့်ပါတော့သည်။

‘အိုဘယ့်အပြုံးရှင်’ ။ ထိုအက်ဆေးမှာ ဆရာကြည်နိုင်က ကာလီဒါသ၏ ကဗျာ (မြန်မာ) အတိုအစကလေးကို ကောက်နုတ်ပြီး ထိပ်မှာ တင်ထားသည်။ ထို့နောက် အမေရိကန်စာရေး

ဆရာ ဒေးလ်ကာနက်ဂျီ၏ - “လူမှု ရေး ရာတွင် အောင်မြင်မှု ရရန် သူ့အပြု ကိုလိုလျှင် သင့်အပြုံး ကို ချုံလိုက်ပါ” ဟူသော အဆိုကို ဖော်ပြလိုက်သည်။ ထို့နောက် ‘မိုနာလီဇာ အပြုံး’ ကို ညွှန်းပြန်သည်။ ထို့နောက် အပြုံးဦးကာ ဖွင့်သည်။ မဲပြုံး၊ ထေပြုံး၊ မထီမဲ့မြင်အပြုံး၊ လှောင်ပြုံး၊ သရော်ပြုံး စသည်ဖြင့် ပြုံးစာရင်း ချပေးသည်။ ယင်းသို့လျှင် လူမှု ဆက်ဆံရေး နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အပြုံး၏ အသုံးကို သူနည်း သူဟန်ဖြင့် ဆက်လက်ဖော်ပြသည်။

ဆရာကြည်နိုင်သည် စာများများ ဖတ်သူ ဖြစ်ရမည် ။ သူ့အက်ဆေးတွေ မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး များ ၏ အဆိုအမိန့်တွေ အများ ကြီးပါသည်။ သူ့ရေး ဟန်သည် ‘ပုဂ္ဂလိက အက်ဆေး’ (Personal Essay) ရေး နည်းရေး ဟန် ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက် အနေဖြင့် သူနှင့် ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေ (စာဖတ်သူ) အား အကြောင်းအရာတစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စပ်မိစပ်ရာ စကားတန်ဆာ ဆင်ရာ၌ သူဖတ် ဖူးမှတ်ဖူးသော အဆိုအမိန့်များ ကောက်နုတ်ချက်များ ကို ဝေဝေဆာဆာထည့်သည်။

စပ်မိစပ်ရာသဘောဖြင့် အလှည့်ကျတိုင်း ရည်ညွှန်းချက်များ အတော် များများ

ပါရှိသဖြင့် ဖတ်၍ ကောင်းပေသည်။ သူ့စာကိုဖတ်လိုက်ရလျှင် သိမ်မွေ့သဖြင့် စာဖတ်သူနှင့် ပိုမိုရင်နှီး

စေသည်။ သူ့ဆည်းပူးထားသော ဗဟုသုတအစုထဲမှ သူနှစ်သက် ရာ လိုအပ်ရာတို့ကို ကောက်ခံ ငင်ခါ

ထည့်လိုက်သော ကြောင့် သူ့အက်ဆေးတို့သည် အက်ဆေးနှင့် တူကြလေသည်။ အက်ဆေးကို အက်ဆေးနှင့် တူသည်ဆိုသော ကျွန်တော် စကားကို ရှင်းပြဖို့လိုမည် ထင်ပါသည်။ ‘အက်ဆေး’ ဟုခေါ် သော စာပေပုံစံသည် လွန်ခဲ့သော နှစ် လေးရာကျော်က ပြင်သစ်စာပေ၌ ပေါ်ပေါက်လာသည်။ စတင် ရေး သားသူ မော်နိတိန်း သည် သူရေး ချင်ရာကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် လွယ်လွယ် ကူကူ ရေး သည်။ ရေး သည့်အကြောင်းအရာ တို့သည်လည်း မိုးအောက်မြေပြင်မှာ ရှိသည့်အရာများ သတ္တဝါများ သာမက

ကျယ်ဝန်းလှသော စိတ်လောက တစ်ခွင်ရှိအာရုံတွေ ၊ ဝေဒနာတွေ ၊ စေတသိက်တွေ ၊ အကျင့်တရား တွေ အားလုံး ရေး ချင်ရာရေး နိုင်အောင် ကျယ်ပြန့်လှသည်။ ရေး သူက ရေး တတ်သလို ရေး ချင်သလို

ရေး ဟန်မျိုး နှင့် ရေး သည်။

မော်နိတိန်း၏ အက်ဆေးများ ကို နှစ်သက် သော အင်္ဂလိပ် စာရေး ဆရာအချို့ က အင်္ဂလိပ်စာပေလောကတွင် ရေး ကြသည်။ ထိုစာပေပုံစံသည် တဖြည်းဖြည်း နယ်ကျယ်လာလေသည်။

အက်ဆေးသည် လွယ်လပ် သဖြင့် အခြားစကားပြေပုံစံများ နှင့် တူသလိုလို ရှိသည်။ သို့သော် ရေး နည်း၊ ရေး ဟန်၊ တင်ပြပုံ၊ စပ်မိစပ်ရာ အကြောင်းများ ကို ထည့်သွင်းထားသဖြင့် ဝေဆာမြိုင်ဆိုင်ပေသည်။ ဖရန်ဆစ် - ဗေကွန်လို စာရေး ဆရာကမူ စရဏ နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းများ ကို များ သော အားဖြင့် ရေး သည်။ စာဖတ်ခြင်း၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ မိတ်သင်္ဂဟများ အကြောင်း စသည်ဖြင့် တရား ဆန်ဆန် ရေး

ခဲ့လေသည်။ ဂိုးလ်စမစ်သ် က လူအမျိုးမျိုး အကြောင်းတွေ ကို လေ့လာပြီး လူတန်းစား များ အကြောင်းရေး သည်။ ချားလ်စ်လဲမ် က အိမ်ထောင်ရေး အကြောင်း မိသားစုအကြောင်း စသည်တို့

ကိုရေး သည်။ အက်ဆေးသည် ဖတ်ရ ပေါ့တန်သည် ဆိုရငြားလည်း ဖတ်ပြီး တွေ့ :တောဆင်ခြင်တတ် သူတို့အဖို့ ဘဝ၏ လေးနက်သော အမြင်ကို မြင်နိုင်သည်။

‘အက်ဆေး’ ဟူသော ပြင်သစ်ဝေါဟာရ သည် ‘စမ်းသပ်သည်’ ‘စမ်းကြည့်သည်’ စသဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ဆောင်သည်။ အင်္ဂလိပ်စာရေး ဆရာတို့က ထို ‘အက်ဆေး’ ဟူသော ဝေါဟာရကို အင်္ဂလိပ်လို စာလုံးပေါင်း ပြောင်းသော် လည်း အသံတူသည့် ဝေါဟာရပြု၍ လက်ခံသုံးစွဲသည်။ ‘အက်ဆေး’ သည် ကျွန်တော် တို့တစ်တွေ မှာ လည်း စိမ်းနေဆန်းနေသည် မဟုတ်ပေ။ အခြေခံ ပညာ အထက်တန်းကျောင်းသားများ မှအစ ‘အက်ဆေး’ ကို သိနေကြသည်။

ကျွန်တော် တို့ စာပေလောကကမူ ‘အက်ဆေး’ ဟူသော ဝေါဟာရကို လက်မခံချင်ကြ ချေ။ ဂန္ထလောကခေတ်က ‘အစမ်းစာ’ ဟု ခေါ်သည်။ နောက်ပိုင်း၌ ပျောက်သွားသည်။ ယခုတော့ စာပေပညာရှင်ကြီးတို့ထံ တင်ပြရာ ‘စာတမ်းငယ်’ ဟု အမည် ပေးလိုက်သည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်း များ အတွက် ဘွဲ့ယူရာ၌ ကျမ်း၊ စာတမ်း စသည်တို့ကို ပြုစုကြရသည်။ ယင်းတို့သည် ‘အက်ဆေး’ တော့ မဟုတ်ပေ။ ထိုထက်ပို၍ ခန့်ညားသော ဝေါဟာရ ဖြစ်သည့် ‘ကျမ်း’ စာတမ်းဟု ခေါ်ကြသည့် စာတမ်းသည် အက်ဆေးတော့မဟုတ်ပါ။ အက်ဆေးသည် စာတမ်းတော့ မဟုတ်ပါ။ ဟုတ်သည်ဟု ဆိုချင်ဆိုနိုင်ပါသည်။

သို့သော် တက္ကသိုလ်မှ စာတမ်းကြီး ငယ်တို့နှင့် ကွာခြားလှသည်။ ထားပါတော့။

ဆရာကြည်နိုင်၏ အက်ဆေးတို့သည် ကျွန်တော် အနေဖြင့် တော့ အက်ဆေးဟုပင် ခေါ်ချင်ပါသည်။ ဆောင်းပါးဟု အများ ကခေါ်ကြမှာ ပါပဲ။ အက်ဆေးနှင့် ဆောင်းပါး အသွင်ချင်းတူ၏ ။ ရသချင်းမတူပေ။ ဆောင်းပါးသည် စာတမ်းနှင့် တူနိုင်သည်။ အစီရင်ခံစာနှင့် လည်း တူနိုင်သည်။ သတင်းစာ ခေါင်းကြီးပိုင်းနှင့် တူနိုင်သည်။

ထိုနည်းတူသည့် ပုံစံတို့ကို ‘ဆောင်းပါး’ ခေါ်ချင်လည်း ခေါ်

နိုင်သည်။ သို့သော် အက်ဆေးဟု ခေါ်ချင်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော် တို့တစ်တွေ သည် အက်ဆေးဟု မည် သည့်စာအရေး အသားမျိုး ကိုမျှ ခေါ်ချင်ပုံမရချေ။

အက်ဆေးဟု မခေါ်ချင်သည်မှာ လည်း အက်ဆေးကို အက်ဆေးမှန်းမသိ။ အသိအမှတ်လည်း မပြုလိုသော ကြောင့် ဖြစ်ချေသည်။ သတိရ၍ ပြောပါရစေ။ နှစ်ဆယ်ရာစု နှစ် ဦးကာလတွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သော မြန်မာစာပေအရေး အသားများ တွင် အချို့သည် အက်ဆေး ဖြစ်သော်လည်း ဖြစ်မှန်း မသိကြချေ။ ရေး သူကလည်း သူ့စာကို ‘အက်ဆေး’ ဟုခေါ်ရမှန်း သိဟန်မတူချေ။ အားလုံးကို ‘ဆောင်းပါး’ ဟု သိမ်းကျုံး၍ ခေါ်နေခဲ့ကြ သည်။

ကျွန်တော် အနေဖြင့် မှတ်မှတ်ရရရှိခဲ့သော အက်ဆေးများ ကို ရေး ခဲ့သော ဆရာကြီးမှာ ဆရာဇေယျဖြစ်သည်။ သူသည် နောက်ပိုင်းကာလတွင် ပြန်ကြားရေး ဌာန၌ ‘သူကြီးဂေဇက်’ ဟူသော

အပတ်စဉ်ထုတ် စာစောင်၏ အယ်ဒီတာ အဖြစ်ဆောင်ရွက်လေသည်။ ယင်းစာစောင်တွင် သူရေး သော ‘ဆောင်းပါး’ ကလေးများ သည် အက်ဆေးစင်စစ် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအက်ဆေးကလေးများ ကို နောက်ပိုင်းကာလ၌ စုစည်း၍ ‘ကောက်ရိုးနွယ်’ အမည် တပ်သည့် စာအုပ်ကလေး ထုတ်ဝေဖူးသည်။

အက်ဆေးအကြောင်း ပြောခွင့်သာသည့်အကြောင်းမှာ ယခု ကျွန်တော် ရေးလျက်ရှိ သော အမှာ သည် ဆရာကြည်နိုင်၏ အက်ဆေးများ စုစည်းထားသည့် စာအုပ်အတွက် ဖြစ်သည်။ ဆရာ ကြည်နိုင်သည် နှစ် လိုဖွယ် ဖြစ်သော အက်ဆေးကလေးများ ရေးလေ့ရှိသဖြင့် ဝမ်းမြောက်ပါသည်။ ဤ စာအုပ်၌ ပါသည့် ‘ကျွန်တော် လွမ်းမိသော တက္ကသိုလ်’ ၊ ‘သာစွာခေတ်ပုဂံ’ စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ မှတ်သားဖွယ် အက်ဆေးတို့မှာ လည်း များ

လှပေသည်။ ဖတ်ကြည့်ပါ။ သိပါလိမ့်မည် ဟူ၍ သာပြောလို ပါသည်။

အမှာ သည်လည်း နိဒါန်းကဲ့သို့ပင် စာဖတ်သူအား မိမိဖတ်ရမည့် စာနှင့် မိတ်ဆက်ပေး ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဆရာကြည်နိုင်၏ အက်ဆေးများ တွင် ပါရှိသော အဆိုအမိန့် ကောက်နုတ်ချက်တို့ ကိုပင် သီးသန့်ထုတ်နုတ်၍ စာဖတ်သူက စိစစ်စဉ်းစား၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်၊ ဝေဖန်မှု အစုစုကို ပြုလျှင် စာထဲမှ အလိမ္မာကို တွေ့ ရပါလိမ့်မည် ။ စာဖတ်ရကျိုး နှပ်ပါလိမ့်မည် ။ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

တက်တိုး

၁၉၉၇ ခု၊ ဇွန် ၂၁ ရက်။

၁၃၅၉ ခု၊ နယုန်လဆုတ် ၁ရက်။

သီအိုရီဟောင်းနှင့် ကောက်ကြောင်းသစ်

စီးပွားရေး အကြောင်းနှင့် စဉ်းစားလိုက်တိုင်း ကျွန်တော် သည် ဇာတ်ထဲက သူဌေးကြီး ဦးဘောဂ ချောင်းဟန့်သလို ဟန့်လိုက်ချင်၏ ။

ငယ်ငယ်က ကြည့်ခဲ့ရသော ဇာတ်ပွဲတစ်ခု၌ သူဌေးကြီးဦးဘောဂ ထွက်လာပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို မိတ်ဆက်သည်။ “အဟမ်း ... အဟမ်း ... ကျုပ် ကတော့ မြေပေါ် ကုဋေလေးဆယ်၊ မြေအောက်ကုဋေလေးဆယ်၊ နှစ် ရပ်ပေါင်း ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြယ်ဝတ် သူဌေးကြီး ဦးဘောဂကိုးဗျ၊ အဟမ်း ... အဟမ်း” ဟု မိမိကိုယ်ကို မိတ်ဆက်ရင်း ဇာတ်ကြောင်းပြော၊ ဇာတ်ကွက်ဖော်သွား သည်။

ငယ်ငယ် ကတော့ ဦးဘောဂကို တကယ်သဘောကျခဲ့သည်။ သူ့ “အဟမ်း” ကြောင့် ပင် ဦးဘောဂကို တကယ် သူဌေးကြီးတစ်ဦးလို ထင်ခဲ့၊ သဘောကျခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တကယ် က ဦးဘောဂတွင် ဘာဥစ္စာပစ္စည်းမှ ရှိသည်မဟုတ်။ “အဟမ်း” သာရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ကို နောက်မှ သိလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုလည်း ကျွန်တော် လိုစာသမားတစ်ဦးက စီးပွားရေး အကြောင်းပြောမည် ဟု ဟန်ပြင်လိုက်သော အခါ ဦးဘောဂ၏ “အဟမ်း” ကို ပြေးသတိရလိုက်မိခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အရှိန်နှင့် ဆက်၍ “အဟမ်း” လိုက်ရဦး တော့မည် ပင် ဖြစ်၏ ။

တကယ်တော့ “စာသမားနှင့် စီးပွားရေး ” သည် ဘုန်းကြီးနှင့် ဘီး ဆိုသကဲ့သို့ အလှမ်း ဝေးလှ၏ ။ ဈေးကွက်စီးပွားရေး ကိုလည်း မသိ၊ တံခါးဖွင့်ဝါဒ ကိုလည်း နားမလည်၊ ဖက်စပ်လုပ်ငန်း ဆိုတာလည်း သဲ့သဲ့ ကြားမိသလို၊ မီနီမတ်ကက်တဲ့ ဂူပါမတ်ကက်တဲ့၊ အိတ်စ်ပို၊ အင်ပို၊ ကုမ္ပဏီ၊ ဟိုတယ်၊ မိုတယ်၊ အင်း ၊ ရက်စ်တော့ရင့် စီးပွားရေး နယ်ပယ်တွေ ကျယ်ဝန်း လာသည်ကို အိမ်မက် ပမာအလား သူထင်မှတ်နေ၏ ။ တစ်ချို့ မိတ်ဆွေများ စီးပွားရေး အကြောင်း ပြောကြသည့်အခါ စာသမား သူကောင်းသားမှာ ပါးစပ်အဟောင်းသား။

အများ စီးပွားရေး အကြောင်းပြောတိုင်း စာသမားမျက်နှာငယ်ရသည့်အခါ အားပေးသူ တစ်ဦး ပေါ်လာသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဆရာဝီမိုနင်း ဖြစ်၏ ။

“ငါ့ညီ မင်းလည်းစာသမား၊ ငါလည်းစာသမား၊ စီးပွားရေး နားမလည်ဘူးဆိုပြီး အားငယ်နေသလား၊ စီးပွားရေး ထက်မြင့်တဲ့ ကြီးပွားရေး ကိုတောင် ငါတို့ ကိုင်လာတာနည်းသလား၊

တစ်ဦး တစ်ယောက် တည်း ကောင်းစားရေး တောင်မဟုတ်ဘူး၊ အများ ကောင်းစားရေး ၊ အမျိုး သား ကြီးပွားရေး ကွ၊ ငါကြီးပွားရေး ကျမ်းတွေ ရေး စဉ်က အိမ်လခ ပေးစရာမရှိဘူး။ ပဲပြုတ်သည်ကတောင် ရန်တွေ .တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ငါမမူ ဘူး၊ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် ယုံကြည်ဖို့က အဓိကအရေး ကြီးဆုံး”

ဆရာဝီမိုနင်းစကား နားထဲကြားလာရသည့်အခါ အတော် အတန် အားတက်မိလာ သည်။ ဆရာဝီမိုနင်းစကားကို ကြီးပွားရေး ကျမ်းရေး ခဲ့သည့် ဆရာကြီးဦးပရိုကလည်း ထောက်ခံ သည်။ ချွေတာရေး ကျမ်း ရေး ခဲ့သည့် ဆရာကြီး ဦးသုခကလည်း ထောက်ခံသည်။

ကျွန်တော် အားတက်သော်လည်း ခေါင်းထဲမရှင်းလှသဖြင့် ဆရာ ဝီမိုနင်းထံ ပြန်စောဒက တက်ကြည့်မိ၏ ။

“ဆရာ ၊ ကျွန်တော့်မှာ စီးပွားရေး လုပ်ဖို့ မရင်းအနီး မရှိပါဘူး”

ကျွန်တော် စကားသံ ကြားရသော အခါ ဆရာဝီမိုနင်း ဟားတိုက် ရယ်တောသည်။

“ရော့ ဒါဖတ်ကြည့်စမ်းကွာ” တဲ့။

“အရင်းမစိုက် လေ့ထိုးလိုက်” ဆိုပါလား။

ဟုတ်ပေ၊ ကျွန်တော် နှုတ်ဆိတ်ကာ ဇက်ပုသွားသည်။

“လူစုသူစုကြီးကြီးမှာ ကုန်သည်ကြီးယောင်ဆောင်လိုက်၍ ၊ လူစုသူစု မနီးလျှင်

လွကြီး

ကို ဒေါင်တိုက်၍ ” ဆိုသည့် ကျည်းကန်ရှင်ကြီးစကားကြားယောင်မိတော့သည်။

“မင်း စီးပွားရေး လုပ်ဖို့မှာ အရင်းအနှီးဆိုတာက အဓိကမဟုတ်ဘူးကွ၊

စိတ်အားထက် သန်ဖို့ကအဓိက”

“ဟုတ်ပါ၊ ဟုတ်ပါ” ဟု ဆရာကြီး ဦးပရိုဇိုက ထောက်ခံချက်ပေးရင်း

“ဆန္ဒဝတော ကိ နာမကမ္မံ သမိဇ္ဈတု၊ ဆန္ဒရှိသူအား မည် သည့် အရာကမှ တားဆီးနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်တဲ့”။ ငါတို့မှာ အမွေအနှစ် တွေ ရှိ တယ်ကွ။ ဘုရားပေးတဲ့အမွေ၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာကြီးပွားကြောင်း သမ္မဒါ တရားလေး ပါးစီ ရှိကြောင်း ထင်ကြလေ့ရှိဖို့၊ မိတ်ကောင်းရှိဖို့၊ မူတစွာ အသက်မွေးဖို့၊ ဥစ္စာထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်

မှု ရှိဖို့ စသည်ဖြင့် ဆရာကြီး ဦးပရိုဇိုက ပြောလိုက်၊ ဆရာ ပီမိုးနင်းက ပြောလိုက်နှင့် ကျွန်တော် ဆင်ခြေလေးမှာ ကြက်ပျောက်ငှက်ပျောက် ပျောက်သွားရသည်။ ကျွန်တော် ဆရာကြီးများ နှင့် အခြေ အတင် ပြောနေသည်ကို အိမ်ရှင်မက နားမလည်။ စာရေး စားပွဲထိုင် ငိုနေသည်ထင်၍ လားမသိ၊ တစ်ထောင့်က ဝင်လာသည်။

“ကိုရေကြဦး၊ ဖန်ဦးဟေ့၊ မနက်ဖြန်အတွက် လိုနေပြီ၊ ပေါက်ကန် မောင်ချို စကားပုံ လေးများ ကျောင်းတုန်းက မသင်ခဲ့ရဘူးလား၊ ဥစ္စာရှာခြင်း၌ အာယုကပ်ပတ်လုံး စားသုံးရမည် ကဲ့သို့’ တဲ့”

သူကြည့်တော့ သရော်တော် တော် မျက်နှာပေးနှင့် ကျွန်တော် ဒေါသထောင်းခနဲ ဖြစ်သွားသည်။ သို့သော် ပေါက်ကန်မောင်ချိုက သူ့ဘက်က ရပ်နေသည်။

နောက်ဘေးနားမှာ ကျည်းကန်ရှင်ကြီး။

“စီးပွား ဖြစ်ထွန်းမှ လူစွမ်းရှိရာရောက်သည်။ စီးပွားပျောက်တိမ်၍ ဂုဏ်သိမ်မထွန်းလျှင် လူစွမ်းညံ့ရာရောက်သည်” ဟု ပြောပြနေသည်။

ကျွန်တော် အသားလွတ်ဒေါက်ကန်၍ မ ဖြစ်တော့။ သို့သော် ကိုယ့်ဘက်ကလည်း

စာ သမား၏ မာနကို အထိမခံနိုင်။ စီးပွားရေး သီအိုရီဟောင်းကလေးလောက်တော့
ရွတ်ပြနိုင်ရမည် ။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းရင်းကြီးကို စဉ်းစားကြည့်ရ၏ ။ စဉ်းစားမရတော့
ကျောင်းတုန်းက ဆရာကြောက်၍ အလွတ်ကျက်ခဲ့ရသည့် ဆုံးမစာများ ပြန်နွေးရသည်။

“လယ်လုပ်ကုန်သွယ်၊ ရောင် ဝယ်မြီချ၊ တွက်ဆစိတ်ပြား၊ အပွားအရင်း၊ လတွင်
တက် တိုး၊ ထပ်ပိုးနှစ် လီ” တဲ့။

ကန်တော် မင်းကျောင်းဆရာတော် ၏ ‘လောကသာရပျို့’ မှ
တစ်ပိုင်းတစ်စပေါ်လာ သည်။ သို့သော် လင်္ကာအရှည်ရွတ်ပြနေလျှင် အိမ်ရှင်မ နားမဝင်မှာ
စိုးရသည်။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေး ၏ သော့ချက်လိုရင်းအချက်ကို
ထပ်စဉ်းစားကြည့်မိပြန်သည်။

ဟုတ်ပြီ၊ တကယ့်အချက်ပေါ်လာသည်။

“စီးပွားကိုလိုသော် ကုန်သွယ်” တဲ့။

စီးပွားရေး ၏ တကယ့်သော့ချက်ပေပဲ။ သို့သော် မည် သူရေး ခဲ့ပါလိမ့်
စဉ်းစားမရ။ ကျည်း

ကန်ရှင်ကြီးလား၊ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရလား၊ လုံးတော် ဆရာတော် လား
အတိအကျစဉ်းစားမရ။ နောက်မှ

သုတေသနလုပ်ရတော့မည် ။ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှု များ ၌ ထူးခြားမှု တစ်ရပ်မှာ
နည်းပညာ ရောင် စားမှု များ

ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

ကျွန်တော် ယခုတွေ့ ရှိထားသည်မှာ တကယ့်အဖိုးတန်နည်းပညာ
ဖြစ်နေသည်ဟု ယူ

ဆမိ၏ ။ ထိုသီအိုရီဟောင်းကို ကောက်ကြောင်းသစ်လိုက်နိုင်လျှင်
တကယ့်စီးပွားရေး ပါရဂူတစ်ဦးပင်

ဖြစ်လာနိုင်သည်။

အိမ်ရှင်မစကားထဲ၌ ဒီနေ့အတွက်ရှိသေးသည်ဆိုသဖြင့်

အနည်းငယ်စိတ်အေးနေမိ ကာ ဇာတ်ထဲမှ ဦးဘောဂစတိုင် “အဟမ်း...အဟမ်း” ဟု
ချောင်းဟန့်လျက် ကျွန်တော် တွေ့ရှိချက်ကို

အပိုင်နိုင်ဆုံး ပြောချလိုက်မိသည်။

အိမ်ရှင်မသည် ခပ်စိမ်းစိမ်း ငေးကြည့်နေရာမှ ပထမနှုတ်ခမ်းလေးရွဲ့၊

တစ်ချက်မဲ့ချ၏ ။

မသိမသာ မျက်စောင်းချိတ်ရာမှ သူ့မျက်လုံးအရောင် ဝင်းလက်လာသည်။

“ဟာ တကယ့်အဖိုးတန်တဲ့အဆိုပဲ၊ စီးပွားကိုလိုသော် ကုန်သွယ်တဲ့လား၊ စာရေး
မယ့်အ

စား အရောင် :အဝယ်လေးတစ်ခုခု လုပ်ပါလားကိုရယ်” တဲ့။

ဗုဒ္ဓေါ ကိုယ့်ကြိုး နှင့် ကိုယ် ပြန်အတုပ်ခံလိုက်ရပြီ။

ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်အိမ်၏ ‘အိမ်ဦးနတ်’ ဖြစ်၏ ။ ထိုရာထူးနှင့်
ထိုက်တန်အောင်တော့ ကျွန်ုပ်၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကို ပြရပေလိမ့်မည် ။

နို့မဟုတ်က စာသမားတို့အစဉ်အဆက်၊ အနုပညာသမားတို့ အစဉ်အဆက်သည်
ယော

ကွမတို့၏ စီးပွားရေး မျက်စိဈေးကွက်၌ မျက်နှာငယ်ခဲ့ရသည်။ စာသမား
တစ်ယောက် ထက် သင်္ဘော

တစ်ယောက် က ပိုအရေး ပါတန်ဖိုးရှိနေ၏ ။

ကျွန်တော် တို့ဝန်းကျင်၌ တပည့်မရှား၊ တစ်ပြားမရှိသည့် ကျောင်းဆရာကြီးများ
မျက် နှာငယ်လှသည်။ ဆရာကြီး၏ အညံ့ဆုံးတပည့်တစ်ဦးက ကန်ထရိုက် လုပ်ငန်းဖြင့်

ကြီးပွားနေပြီး ခပ်ထောင်ထောင်ဟန်ပန်နှင့် ကျောင်းတုန်းကဆူခဲ့သည့်ဆရာအိုကို
သရော်တော် တော် ဆက်ဆံသည်

ကို ကြုံခဲ့ရဖူးသည်။

“အိုဘယ့်စီးပွားရေး ” ဟု ကျွန်တော် ညည်းသမိသည်။

ဓနဥစ္စာနှင့် ပညာရေး နှိုင်းရမေ့ ဖြစ်လာသည့်အခါ “မဟော်သမာ ကယ်တော်
မူပါ” ဟု တမိတော့သည်။

“ငွေသည် ပြိုင်စံရှားသည့်အရာ ဖြစ်သည်။ မေတ္တာနှင့် တန်းတူလူတို့အား
ပျော်ရွှင်မှု ပေး

နိုင်သည့် အကြီးမားဆုံးအရာ ဖြစ်သကဲ့သို့ သေခြင်းတရားနှင့် တန်းတူ
ပူပင်သော ကပေးနိုင်သည့် အကြီးမားဆုံးအရာလည်း ဖြစ်သည်” ဟု စီးပွားရေး ပညာရှင်
ဂေါလ်ဘရိုပ်သ်၏ အဆိုကို ကြားရသည့်

အခါ ကျွန်တော် မခံချိမခံသာ ဖြစ်မိသည်။

ငွေကို ဤမျှအမွှမ်းတင်လှချည်လားဟု မခံချင်စိတ် ဖြစ်မိခြင်း ဖြစ်သည်။
ကျောင်းတုန်း

က စကားရည်လှပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့ရသလို “ငွေသည် မေတ္တာနှင့် တန်းတူ
လူသားတို့အား ပျော်ရွှင်မှု ပေးနိုင် သည့်အရာဟုတ်...မဟုတ်” ဂေါလ်ဘရိုပ်သ်ကို စိန်ခေါ်၍
“မေတ္တာတရား” ဘက်ကနေပြီး ကျွန်တော် စီးချင်းထိုးကြည့်ချင်မိသည်။

ပရိသတ်၏ အားပေးမှု ရေချိန်အင်အားကို မျှော်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ကျွန်တော်
ဘက်

မှ တပည့်မရှား တစ်ပြားမရှိသည့် ဆရာအိုကြီးများ အပါအဝင် ကျောင်းဆရာ၊
ဆရာမ များ ကရှိနေ၍ ဂေါလ်ဘရိုပ်သ်ဘက်က ဆရာကြီး၏ အညံ့ဆုံးတပည့်မှစ၍ စီးပွားရေး
သမားအများ စု ရှိနေကြလိမ့်မည်

ထင်သည်။

ဂေါလ်ဘရိပ်သ်၏ ပရိသတ်များ ကို ခပ်ထေ့ထေ့ မထီတရီ ကြည့်၍ ကျွန်တော် သိချင်:

တစ်ပုဒ် စဟစ်ရလိမ့်မည် ။

“ငွေ...ငွေ၊ လောကမှာ ငွေဟာလေ လူအတန်းစား မခွဲခြားဘဲ
ဖျက်စီးတတ်ကြပေ၊ အပေါင်းအသင်းဖျက်တာငွေ... မကောင်းသတင်းထွက်တာငွေ...
အကျင့်စာရိတ္တဖျက်ပြားအောင်လည်း သူပဲလုပ်တတ်ပေ” ဟု
မင်းသားကြီးမြတ်လေးစတိုင်ဖမ်းကာ ဟစ်လိုက် ချင်သည်။

“ငွေကို အလွန်အမင်းတပ်မက်ခြင်းကြောင့် လူတို့သည် တရားမျှတခြင်းကို
ဖျောက်ဖျက် ခဲ့ကြသည်။ မိတ်ဆွေများ အပေါ် သစ္စာဖောက်ခဲ့ကြသည်။ အမှန်တရားကို မှော
က်လှန်ခဲ့ကြသည်သာမ

က လူသတ်မှု ပင် ကျူး လွန်ခဲ့ကြသည်။” ဟု ‘Awake!’ စာစောင်
ဆောင်းပါးရှင်တစ်ဦးက တင်ပြခဲ့သည်။

ကျွန်တော့် ဘက်မှ ပရိသတ်တစ်ဦး တိုးလေပြီလားဟု အားတက်မိသည်။

“ကနေ့ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ကုဋေ ၅၀၀ ကျော်ရှိပါတယ်။ ဒီကုဋေ ၅၀၀ မှာ သုံးပုံနှစ်
ပုံကျော် က ဆင်းရဲကြတယ်။ ကုဋေ ၁၀၀ က မဝရေစာနဲ့ ငတ်မွတ်နေကြတဲ့ လူသားတွေ ၊
လူသန်း ၇၈၀ ကအာ ဟာရဓာတ် ပြည့်ဝအောင်တောင်မစားကြရလို့ မသေမရှင်ဘဝပါ။
လူသားသန်း ၈၅၀က ခုထိ သေစာ ရှင်စာ မဖတ်နိုင်ကြတဲ့ သူတွေ ပါ။ လူသား ကုဋေ ၁၅၀ က
မကျန်းမာရင် ဆေးဝါးမှီဝဲနိုင်တဲ့ အဆင့်မှာ မရှိပါဘူး။ အမိုးအကာနဲ့ ပြည့်စုံလုံစုံတဲ့အိမ်မျိုး နဲ့
မနေနိုင်သူတွေ က ကုဋေ ၁၀၀ လောက်ရှိတယ်။” ဟု လူထုဒေါ်အမာ တွက်ပြခဲ့ဖူးသည်။
ကမ္ဘာ့လူသားအများ စုကြီးသည် ငွေကြေးပူပင်သော က ကပ်ငြိနေ

ရ၏ ။ သူတို့၏ အပူမီးကို မည် ကဲ့သို့ ငြိမ်းသတ်နိုင်ပါမည် လဲ။

သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်၍ ငဲ့စောင်းကြည့် သည့်အခါ-

“စီးပွားရေး နှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး လောကမှ ဝိသေသလက္ခဏာအချို့ မှာ လွန်ခဲ့ သည့် နှစ် ထောင်ပေါင်းများစွာ က ဗာဗုလုန်မြို့ ကို တည်ထောင်ခဲ့သူ နိမိရောဒ လက်ထက်တိုင်အောင် ခြေရာခံ၍ ရနိုင်သည်” ဟု ကမ္ဘာဦးကျမ်းက ထောက်ပြသည်။

ရှိနာလွင်ပြင် (နောင် ဗာဗီလုန်) မြို့ တွင် ရှေးအခါက နေထိုင်ခဲ့ကြသူတို့သည် “ငွေထုတ်နေခြင်း၊ ငွေအပ်နှံခြင်းနှင့် ငွေထုတ်ပေးရန် အမှာစာများ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မယုံကြည်နိုင် လောက်အောင် ရှုပ်ထွေးလှသည့် စနစ်မျိုး ကို ကျင့်သုံးခဲ့ကြောင်း” အမေရိကားစွယ်စုံကျမ်းကြီးက ဆို ထားသည်ကို တွေ့ ရသည်။

ထိုသို့ ဆိုလျှင် လူတို့သည် ရှေးရှေးကတည်းက ငွေကြေးပူပင်သော က ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

ငွေကြေးကြောင့် ရှုပ်ထွေးပွေလိမ်သည့် လုပ်ရပ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြသည်မှာ ထင်ရှားသည်။

ငွေကြေးလောကသည် ရှေးအစဉ်အလာတစ်ခုကဲ့သို့ အရိုးစွဲ အကျင့်ပါကာ ယနေ့မျက်မှော က်တိုင် ငွေကြေးပူပင်သော ကပင်လယ် ဝေနေကြရသည့် ကမ္ဘာ့လူဦးရေ အများစုကြီးအား ကျွန်တော် သည် မေတ္တာတရားဖြင့် သူတို့အပူကို ငြိမ်းရန် ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးကလည်း တတ်

စွမ်းသမျှကြိုးပမ်းကူညီနေကြ၏ ။ နည်းလမ်းများ ရှာဖွေကြ၏ ။

“လူသားတို့ပျော်ရွှင်မှု အတွက် မေတ္တာတရားနှင့် တန်းတူ ထားနိုင်သော ငွေကြေး” ဟု စီးပွားရေး ပညာရှင် ပေါလ်ဘရိပ်သ်ဆိုခဲ့သည်။ ကျွန်တော် သည် တမျှော်တခေါ် စဉ်းစားရင်း အသက်ရှူ ကျပ်လာ၍ စီးပွားရေး ပညာရှင်များ ကို အားကိုးရမလို ဖြစ်လာတော့သည်။

ကျွန်တော် သည် ကိန်းဘရစ်တက္ကသိုလ် ကင်းသုခမိန့်အဖွဲ့ဝင် “ငြိမ်းချမ်းရေး ၏

စီးပွားရေး အကျိုး တရားများ ” စာအုပ်ရေး ခဲ့သူ ဘောဂဗေဒပညာရှင် ကိန်းစံနှင့် တွေ့ဆုံကာ သူ့ဆီမှ အကြံဉာဏ်တောင်းခံရ ကောင်းမလားဟုစဉ်းစားခဲ့သေး၏။ နောက်မှသူ၏ (How to pay for the war) “ စစ်အတွက် မည်သို့ ငွေရှာမည်နည်း” စာအုပ်ကိုတွေ့မိရာ ကိန်းစံ နှင့် တွေ့ဖို့ စိတ်ပျက်သွားမိသည်။ ယခုနောက်ပိုင်း (ကမ္ဘာတွင် အထူးသဖြင့် ၁၉၆၀ နောက်ပိုင်း) မှစ၍ နိုင်ငံကြီးများ သည် သူ့ထက်ငါ လက်နက်ကြီးတွေ စုဆောင်းကာ စစ်ရေးအတွက် အသုံးစရိတ် ပိုသုံးခဲ့ကြသည်။ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ပိုလို့သာနေသည်၊ လျော့သည်ဟုမရှိ။

ယနေ့ဂျပန်သည် ဘာကြောင့် စီးပွားရေးတွင် ခေါင်းအမတ်ဆုံး ဖြစ်နေပါသလဲ။ ဂျပန်ဟာ သူ့နိုင်ငံကရှာဖွေနိုင်တဲ့ ငွေကြေးပမာဏရဲ့ ၁ ရာခိုင်နှုန်းသာ စစ်ရေးမှာ သုံးနေတယ်။ အမေရိကန်က ၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံက ၁၄ ရာခိုင်နှုန်း သုံးနေတယ်။ အဲဒီလို ကွာခြားနေကြတော့ ဂျပန်ဟာ စစ်ရေးအတွက် အသုံးကြီးတဲ့ နိုင်ငံကြီးနှစ်နိုင်ငံထက် သာချင်တိုင်းသာနေတယ်ဟု ပညာရှင်တစ်ဦး တစ်ခါက သုံးသပ်ပြခဲ့ဖူးသည်။

ကျွန်တော် သည် ကမ္ဘာ့လူသားတို့၏ ငွေကြေးပူပင်သော ကကို ဆန်းစစ်ကြည့်ရင်း ပညာရှင်များ ၏ သုံးသပ်ချက်များ ကို ခြေရာခံကြည့်လာမိသည်။

စီးပွားရေး ပညာရှင် ဂေါလ်ဘရိုပ်သ်နှင့် စီးချင်းထိုးပွဲတွင် ကျွန်တော် အားပျော့လာပြီလား ဟုမိမိကိုယ်ကို ပြန်သုံးသပ်လာမိသည်။

“ငွေကြေးသည် သေခြင်းတရားနှင့် အတူ ပူပင်သော ကပေးနိုင်သည့် အကြီးမားဆုံးအရာလည်း ဖြစ်သည်” ဟု ဂေါလ်ဘရိုပ်သ်က ထောက်ပြခဲ့သည်။

ဆိုမာလီအင်တီး၊ အီသီယိုးပီးယား ဒုက္ခသည်များ အကြောင်းကြားဖူးခဲ့ကြသည်။

“အာဖရိကတိုက်ကြီးဆိုရင် ဆာဟာရသဲကန္တာရ ဖြစ်လုနီးပါး အခြေရာက်နေတယ်။ လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံတွေ ကလည်း ရေမြေတောတောင် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီး လိုက်လာနေတယ်။ ဒါကြောင့် တတိယနိုင်ငံတွေ အဖို့

လူ့အသက်တွေ ဆက်လက်ရှင်သန်နေစေတဲ့ လမ်းကိုရွေးမလား၊ စစ် လမ်းကို ရွေးမလားလို့ မေးရမယ့် အခြေ ရောက်နေတယ်” ဆိုသည့် နယူးယော့တိုင်းသတင်းစာ အဆို တစ်ရပ်ကိုလည်း သတိရမိသည်။

ကျွန်တော် ဂေါ်လ်ဘရိပ်သ်ကို အရှုံးပေးလိုက် ရတော့မလား၊ လူသားတွေ ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှု နဲ့ ပူပင်သော ကကို ငွေကြေးက အဓိကဆုံးဖြတ်နေပြီလား။

ဘာလဲ ငွေကြေး.....၊

ဘာလဲ စီးပွားရေး.....၊

ကျွန်တော် သည် စီးပွားရေး အကြောင်း စဉ်းစားရင်းက ဘောဂဗေဒပညာရှင် ကိန်းစ်နှင့် တွေ့ဆုံဖို့ကြိုး စားခဲ့သည်။

အခုရှယ်ယာနှင့် ငွေအရောင် အဝယ်လုပ်ငန်းတွင် ကိန်းစ်စွန့်ရဲသလောက် ငွေရေး ကြေး ရေး တွင် စေ့စပ်လွန်းသည်။ တစ်ခါတွင် ကိန်းစ် သည် သူ့မိတ်ဆွေ မစ္စတာစပရောနှင့် တူနီးရှား သွား သည်။ တူနီးရှားတွင် ကလေးနှစ် ဦးက သူတို့ဖိနပ်ကို တိုက်ပေးသည်။ ကလေးများ က သူတို့ပေးသည် ကိုနည်းသည်ဟုယူဆ၍ ထပ်တောင်းသည်။ မစ္စတာ စပရောက ၎င်းပြား ထပ်တိုးပေးရန် တိုက်တွန်း သော်လည်း ကိန်းစ်က-“ကျုပ်ဟာ ငွေကြေးကို တန်ဖိုးပျက်အောင် လုပ်တဲ့အဖွဲ့မှာ မပါနိုင်ဘူး” ဟု ခေါင်းမာစွာ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။

ကျွန်တော် သည် ဤတစ်ချက်နှင့် ပင် ကိန်းစ်အားလက်လန်သွားသည်။ တွေ့ဖို့ဆက်မ ကြိုး စားတော့ဘဲ စီးပွားရေး ပညာရှင် ဂေါ်လ်ဘရိပ်သ်နှင့် ဆုံ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဂေါ်လ်ဘရိပ်သ်နှင့် ဆွေးနွေး ရာတွင် လည်း အခြေအတင် ဖြစ်ကာ ပြေလည်သလို မပြေလည်သလို မတင်မကျဖြစ်ခဲ့ရ၏ ။

ဂေါ်ဘရိပ်သ်နှင့် ဆုံပြီးနောက် ကျွန်တော် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ စင်ကာပူအမျိုး သား တက္ကသိုလ် စီးပွားရေး စီမံခန့်ခွဲမှု မဟာဌာန၏ ဒုတိယ မဟာဌာနမှူး ၊ ဈေးကွက် ဌာန၏ ယာယီ အကြီးအကဲ ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူး (Dr.Wee Chow Hou) ဖြစ်ပါသည်။ သူက စီးပွားရေး စာတမ်း ပေါင်း ၁၀၀ ကျော် ပြုစုပြီးပြီ။

ကျွန်တော်က ဂေါလိဘရိပ်သံနှင့် တွေ့ဆုံမိပုံ ဝီချောင်းဟူးအားပြောပြသည့် အခါ “ခင်ဗျားက ငွေကြေးကို ရန်လိုနေတာပဲ၊ တကယ်က ငွေကြေးကို အထင်လည်းမသေးနဲ့၊ အထင်လည်း

မကြီးနဲ့” ဟု ဒေါက်တာ ဝီချောင်းဟူးက ကျွန်တော်ကို ဝေဖန်သည်။

ဒေါက်တာဝီချောင်းဟူးက “စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ ဌာန ပြိုင်ဆိုင်မှု ပြင်းထန်လာခြင်း ကြောင့် စီးပွားရေး မှာ စစ်ရေး မဟာဗျူဟာနည်းများ ကို အသုံးပြု လာရသည်” ဟု တွက်ချက်ပြသော အခါ ကျွန်တော် အံ့အားသင့်ခဲ့ရသည်။ သူက စီးပွားရေး နှင့် စစ်ရေး သည် သဘောအားဖြင့် ဆင်တူမှု များ ရှိနေကြောင်း၊ စီးပွားရေး ဌာန ‘စစ်ထိုးခြင်း’ စကားကို သိသိသာသာသုံးလာကြောင်း ပြောပြပြီး ရှေးတရုတ် စစ်ပညာရှင်ကြီး ဆွန်လူး ၏ စစ်ရေး သဘောတရားများ ကို ပြောပြသည်။

“မိုက်ရှူးရဲလုပ်လျှင် အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်သည်။ သူရဲဘောကြောင်လျှင် ရန်သူ၏ လက်

တွင်းသို့ ကျရောက်နိုင်သည်။ ဒေါသထွက်လွယ်လျှင် အလွဲအမှားတို့ကို ပြုမူကျူးလွန်မိအောင် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်၍ ရသော သူအဖြစ်သို့ ရောက်သွားနိုင်သည်။ ဂုဏ်ပြုခံရခြင်းကို မက်မောလျှင်

အလွယ်တကူ စော်ကားမော်ကားပြုလာမှုကို ခံရတတ်သည်။ အသနားအကြင်နာလွန်ကဲလျှင် မကြာခဏ စိတ်ညစ်ညူး ရတတ်သည်။”

ဆွန်လူး ၏ အလေးအနက်ဖော်ပြချက်များ ကို သတ္တိဗျတ္တိရှိသော စစ်သူကြီးတစ်ဦး သတိပြုမှတ်သားရသကဲ့သို့ ကုမ္ပဏီအကြီးအကဲတစ်ဦးသည်လည်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်း အုပ်ချုပ်ရေး တွင် သတိပြုဖို့ အထူးလိုအပ်ကြောင်း လေးနက်စွာ နှိုင်းယှဉ်ပြခဲ့သည်။

ကျွန်တော် သည် ဒေါက်တာ ဝီချောင်းဟူး ၏ ထောက်ပြချက်ကို အလေးအနက် မှတ်သားနေမိသည်။ ဆွန်လူး၏ သီအိုရီများ ကား နှစ် ပေါင်းကြာလှပြီ။ သို့သော် မရိုးနိုင်။ ကျွန်တော် တို့ ၏ စာပေကျမ်းဂန်များ တွင် ဘုရားဟောမှအစ ပညာရှိများ ၏ ဆုံးမစာများ

အဆုံး သုံးမကုန်နိုင်သည့် အဖိုး တန် သီအိုရီများ ရှိနေသည်။ မတူးဖော်ကြဘဲ ဂန္ထဝင်ဟုဆိုကာ ပစ်ပယ်ထားနေခြင်း ဖြစ်သည်။

‘ကုန်သွယ်’ ဆိုသည့် ဝေါဟာရဟောင်းအား ကောက်ကြောင်း သစ်ဖွင့်ကြည့်သည့် အခါ ‘ကုန်သွယ်ဆက်ဆံရေး’ ဟု ဖြစ်လာသည်။ စီးပွားရေး သည် ကုန်လုပ်ဆက်ဆံရေး ၌ အခြေခံ နေသည်မှာ ငြင်း၍ မရ။

ကျွန်တော် အလေးအနက် စဉ်းစားနေခိုက် အိမ်ရှင်မပေါက်ချလာသည်။ “ကိုရေ မနေ့က ပြောခဲ့တဲ့ မနက်ဖြန်ဆိုတာ ဒီနေ့ပေါ့” ဟု စာရေး ဆရာမ တစ်ဦးလေသံဖြင့် ဆိုလာသော အခါ

ကျွန်တော် လန့်သွားသည်။

“ငါလည်း ကိန်းစံနဲ့ တွေ့ဖို့လုပ်တာ အဆင်မပြေဘူးကွာ၊ ဂေါလ်ဘရိပ်သိနဲ့ ဆွေးနွေး တာလည်းမပြတ်။ အခု ဒေါက်တာ ဝီချင်ဟူးနဲ့တော့ သဘောကြိုက်ညီမယ် ထင်ပါရဲ့ ဟဲ့ဟဲ့ ...”

အိမ်ရှင်မက ကျွန်တော် ကို နားမလည်သလို ကြည့်၏ ။ တခြား ကမ္ဘာက ပြုလိသားတစ် ဦးပမာပင် သူ့အကြည့်က ခပ်စိမ်းစိမ်း။

သို့သော် သူ့အံ့ဩမှု ကို ချက်ချင်း ပြန်ချုပ်ထိန်းပြီး မျက်နှာထားပြင်သည်။ ဘယ်နေလိမ့်

မလဲ သူလည်း မီးဖိုချောင်ဗေဒ တိုက်စစ်မှူး ပေကပဲ။

“ကိုရေ အရမ်းအတွေ့ :တွေ ခေါင်မနေနဲ့ဦး၊ ဘာတဲ့ ဟိုတစ်နေ့က ကိုပြောတာ စီးပွားကို လိုသော် ကုန်သွယ်ဆိုတာ တကယ်မှတ်သားဖို့ ကောင်းတယ်နော်” တဲ့။

ကျွန်တော် ပထမတော့ ဦးဘောဂစတိုင် “အဟမ်း ... အဟမ်း” ဟု ချောင်းဟန်မည် ကြံသေး၏ ။

သို့သော် အိမ်ရှင်မသည် ယနေ့ ပြဿနာကို တင်နေသည်။ ယနေ့

ဆိုသည့်အတွက်

ပစ္စုပ္ပန်တည်တည် ရှုရလိမ့်မည်။

“ကျွန်ုပ်တို့၏ အကြီးဆုံးသော အလုပ်မှာ မူ နိမ္မိတ်များသာ မြင်ရသော အဝေးကအ ဖြစ် အပျက်ကို လှမ်းမျှော်ကြည့်ရန်မဟုတ်။ ယခု လက်ရှိ ထင်ရှားသော ကိစ္စသာ ဖြစ်သည်” ဆိုသည့် စာရေး ဆရာကြီး သော မတ်စ် ကာလိုင်း၏ အဆိုလေးကို သတိရမိသည်။ ထိုအဆိုလေးသည် ‘ဆာအော့စ်လား’ ဆိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ် ဆေးကျောင်းသားဘဝက ပူပင်သော ကဗျား ပြည့်နှက်နေခိုက် ဖတ်မိ၍ သူ့ဘဝပြောင်းလဲတိုးတက်ကာ အောက်စဖို့တက္ကသိုလ် ဆေးပညာ ပါမောက္ခကြီး ဖြစ်စေခဲ့ သည်။

ကျွန်တော် သည် သီအိုရီဟောင်းထဲတွင် သာ ခေါင်းမြှုပ်နေဖို့ မဟုတ်ဘဲ ကောက် ကြောင်းသစ် စရပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ကြာကြာတွေ ဆိုင်းမနေဘဲ လက်ငင်းပြဿ နာဖြေရှင်းရန် ကျွန်တော် ကိုယ် ပိုင် စာအုပ်စင်ကလေး မျက်စောင်းလှည့်ထိုးရသည်။

ဆရာပီမိုးနင်းက အားမလျှော့နဲ့ ဆိုကာ ကလောင်နှင့် ငွေ ဖြစ်နည်း ‘ငွေကလောင်ကျမ်း’

ကို မြှောက်ပြသည်။ ဆရာတင့်တယ်က မဂ္ဂဇင်းထဲမှ ခေါင်းထောင်ကာ “ဒို့တုန်း ကတော့ ခါနာတစ် လုတ် အတွက် ဝါစာကမာလုပ်ခဲ့ရတာ ပဲမောင့် ...” ဟုဆိုသည်။

ဆရာကြီး ဦးပရိုဏ်က အမျိုး သားတို့ ကြီးပွားကြောင်းတရားတွေ ကို ဟောပြသည်။

ဆရာကြီးဦးခက “ချွေတာရေး၊ ချွေတာရေး ...” ဟု အော်နေသည်။ ယုယုယယပင် နှမြောတသစွာ စုထပ်ထပ်ပိုးလိုက်သည်။ စာသမားတို့၏ ထုံးတီးနည်းနာအဖြာဖြာအတိုင်း ပန်းဆိုးတန်း

လမ်းမပေါ်မှ စာအုပ်တန်းသို့ ကျွန်တော် ရတနာလေးများ ထုခဲ့ရန်

(ဘယ်နှကြိမ်မြောက် ရှိသွားပြီမသိ)

ခြေလှမ်းကြကြီးဖြင့် လှမ်းခဲ့မိတော့သည်။

ထိုအတွေ့အကြုံကို အကြောင်းပြု၍ အိမ်ရှင်မသည် ကျွန်ုပ်အား ထောမနာပြု
ခဲ့ပေ သည်။

“မြန်မာ့စီးပွားရေး ... ဦးမော့လာပြီ ...” တဲ့။

(မြန်မာ့ဓန စီးပွားရေး မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၄-ခု ၊ စက်တင်ဘာလ)

ကျွန်ုပ်နှင့် စီးပွားရေး ပညာရှင်များ

ကျွန်ုပ်သည် ကာလအတန်ကြာ လျစ်လျူရှု ဥပေက္ခာပြုခဲ့သော ‘စီးပွားရေး’
ဆိုသည့် သူစိမ်းတစ်ဦးအား ယခုတလောတွင် မှ မိတ်ဖွဲ့ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ရပေသည်။

ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်သော အခါ အချို့ မိတ်ဆွေများ က မဲ့ရွဲ့ကြ၏ ။ အချို့
မိတ်ဆွေ

များ က နောက်တောင်ကျနေပြီဟု ကရုဏာဒေါသော ဆို၏ ။ အချို့ က
အချိန်မနှောင်းသေးပါဟု အားပေးသမှု ပြကြ၏ ။

မည် သို့ပင် ဖြစ်စေ ထို ‘စီးပွားရေး’ သူစိမ်းအကြောင်း
စိတ်ဝင်တစားလေ့လာရန် ကျွန်ုပ်

၌ ‘လည်းကောင်း’ ခု ရပ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပေသည်။

တစ်။ ။ အိမ်ရှင်မ ၏ မီးဖိုချောင်ဗေဒ ကွန်တိုဇယားများ မြင့်တက်လာမှု
အစီရင်ခံချက်ကိုအသိ

အမှတ်ပြုအလေးအနက်ထားသဖြင့် လည်းကောင်း၊

နှစ် ။ ။ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်ဦးနတ်ရာထူး တည်မြဲရေး အတွက် အင်တိုက်အားတိုက်
ထောက်ခံမဲ

ပေးခဲ့ကြသည့် ကျွန်ုပ်၏ ပုစုခရု လက်အောက် ငယ်သား (သားသမီးများ) ၏
ဆန္ဒကို

ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊

သုံး။ ။ ကျွန်ုပ်ရှိသေလေးစားသည့် ကျည်းကန်ရှင်ကြီး၊ ကန်တော် မင်း
ကျောင်းဆရာတော်

စသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အား အလေးအမြတ်ထား အားနာသဖြင့် လည်းကောင်း၊

အဓိက ထို 'လည်းကောင်း' ဥ ရပ်သည် နိစ္စဓူဝ နေ့စဉ်မပြတ် ကျွန်ုပ်အား စည်းရုံးလှုံ့ ဆော် တိုက်တွန်းနှိုးဆွနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ မ ဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်မည့် အရေး တာဝန်သုံးပါးအ ဖြစ် မှတ်ယူကာ ထို 'စီးပွားရေး' သူစိမ်းအား လေ့လာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ရပေသည်။

ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် ပင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ ဖြစ်ကြသော ကိန်းစ်(ဂျင်မေ့နပ် ကိန်းစ်)၊ ဂေါဘရိပ်သ် နှင့် စင်ကာပူအမျိုး သား တက္ကသိုလ် စီးပွားရေး စီမံခန့်ခွဲမှု မဟာဌာန၏ ဒုတိယ မဟာဌာနမှူး ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူး စသော ပုဂ္ဂိုလ် ၃ ဦးနှင့် တွေ့ ဆုံဆွေးနွေး ဖြစ်ခဲ့သည်။

ပထမတွင် ကိန်းဘရစ်တက္ကသိုလ် ကင်းသုခမိန်အဖွဲ့ဝင်ကိန်းစ် နှင့် မတွေ့ .တော့ပါဘူး

ဟု စိတ်နှလုံးတုံးတုံးချထားခဲ့သည်။ သို့သော် မီးဖိုချောင်ဗေဒမှူး အိမ်ရှင်မ၏ တိုက်တွန်းချက်အရ တွေ့ . ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ တွေ့ . ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း တကယ်စီးပွားရေး အကြောင်းအချက်များ ကို မဆွေးနွေးခဲ့ ရ။ သံတမန် ဆက်ဆံရေး အဆင့်၌ ပင် သဘောထား ကွဲလွဲခဲ့ရသည်။

တကယ်တော့ ကျွန်ုပ်၏ မပါးနပ်မှု ၊ ဒေးလ်ကာနက်ဂျီ၏ သင်ကြားချက်များ ကို မလိုက်နာမှု ကြောင့် ပင်ဟု ဝန်ခံရပေတော့မည် ။

ကျွန်ုပ်က ကိန်းစ်နှင့် တွေ့ .တွေ့ .ချင်း သူ၏ (How to pay for the war) စာအုပ်ကို မကျေနပ်ကြောင်းပြောသည့်အခါ ကိန်းစ် ရှူး ရှူး ရှားရှား ဖြစ်သွားသည်။ ထိုစဉ်က နိုင်ငံတကာစစ်ရေး ၊

စီးပွားရေး အခြေအနေများ ကို ဒေါကြီးမောကြီးနှင့် ရှင်းပြသည်။

ပညာရှင်များ သည် တစ်ပါးသူများ ကိုသာ ဆရာလုပ်လေ့ရှိပြီး သူတို့ကို ဝေဖန်လျှင် မခံနိုင်ပါလားဟု ကျွန်ုပ်သင်ခန်းစာရခဲ့ပေသည်။

တူနီရှားမှ ဖိနပ်တိုက်ပေးသည့် ကလေးနှစ် ဦးအား ၎င်း ပြား တိုးပေးရန် ကိစ္စကိုလည်း ကိန်းစံအား အကြင်နာနည်းသူဟု ကျွန်ုပ်ဝေဖန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ၎င်း ပြားလောက်ကို စာမဖွဲ့၊ တစ်ကျပ်တစ်ပြားအမြတ်ထား၍ တတ်အားသမျှ လူတိုင်းလှူ ခန်းကြကြောင်း၊ ငါးကျပ်တစ်ဆယ်မက နမောတဿ သုံးကြိမ်ရွတ်၍ သိန်းချီလှူ ခန်းကြသူများ ပင် ရှိကြောင်း ရင်ကော့ပြောလာသည့်အခါ အထူးအဆန်း သတ္တဝါတစ်ဦးနှင့် တွေ့ ဆုံနေရပြီလားဟု ကိန်းစံယူဆသလားမသိ၊ ပြူး တူးပြတ် ကြည့်ချေ၏ ။

ကိန်းစံက သူနှင့် တွေ့ ဆုံရသည့် အဓိကအကြောင်းကို မေးသည့်အခါ ကျွန်ုပ်က အိမ်ရှင်မ တိုက်တွန်းလွန်း၍ လာရကြောင်း၊ မီးဖိုချောင်ဗေဒ ကွန်တိုဇယားများ အလွန်မြင့်တက်နေမှု ကို

ထိန်းချုပ်လို၍ ဆွေးနွေးရန် လာကြောင်း ပြောသည့်အခါ ကိန်းစံပို၍ မျက်လုံးပြူ ၊ အံ့သြသွားသည်။

သိန်းနှင့် ချီလှူခန်းနိုင်သည့် လူမျိုး လည်း ဖြစ်သေးရဲ့ ၊ မီးဖိုချောင်ဗေဒကွန်တို ထိန်းချုပ်

ရေး လည်း ပြောသေးရဲ့ ၊ ရှေ့စကားနောက်စကား မညီဟု ကျွန်ုပ်ကို ပြန်လည်ဝေဖန်သည်။

ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်တို့လူမျိုး သည် နှမြောတွန့်တိုမှု မရှိ၊ ကိုယ့်မှာ စားစရာမရှိသည် ဖြစ်စေ၊

နှစ် ကျပ်ရှိလျှင် တစ်ကျပ်ကို ခွဲလှူဖို့ ဝန်မလေးသည်မှာ အမှန် ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည့်အခါ ကိန်းစံ ခေါင်းတွင် တွင် ရမ်းတော့သည်။

နိဂုံးချုပ်၌ စီးပွားရေး ကို နားမလည်သော သနားကြင်နာတတ်သည့် မြန်မာလူမျိုး ၊ တစ်ဦး

နှင့် ဆက်လက်မဆွေးနွေးလိုဟု ဆိုကာ ကျွန်ုပ်နှင့် ကိန်းစံတို့ ဆွေးနွေးပွဲကြီး

ပျက်ပြားခဲ့ရသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ဖြစ်ခဲ့သည့် ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ စီးပွားရေး ပညာရှင် ဂေါ်ဘရိပ်သ် ဖြစ်သည်။ သူနှင့် ကား သံတမန်အဆင့်မှ ကျော်လွန်ကာ အကြိတ်အနယ်ဆွေးနွေး ဖြစ်ခဲ့ကြ၏ ။

ဂေါ်ဘရိပ်သ်နှင့် ဆွေးနွေးချက်ကို ခြုံငုံသုံးသပ်၍ နိဂုံးချုပ်လိုက်သော အခါ -

ငွေကြေးကို အလွန်မြှောက်စား အရေး ထား၍ မေတ္တာတရားကို အထင်သေးသော ဂေါ်ဘရိပ်သ်နှင့် ကျွန်ုပ်ကား ဘယ်လိုမှ ဆက်ဆွေးနွေးရန် မဖြစ်တော့သည် အခြေရောက်လာ၏ ။

သို့သော် ဂေါ်ဘရိပ်သ် သည် ကိန်းစိ နှင့် စာလျှင် အလွန်စိတ်ရှည်ပါ၏ ။

ဆိုမာလီ အငတ်ဘေး၊

အိန္ဒိယငလျင်ဘေး၊ မိမိကိုယ်မှ ကျောက်ကပ်ထုတ်ရောင် စားနေရသူများ ။

အာဖရိကပြဿနာ၊ ဘော့စနီးယားကိစ္စ၊ ရုရှ၏ ပလူတိုနီယံ ရောင်စွမ်းမှု ပြဿနာ စသည် စသည်ဖြင့် နိုင်ငံတကာပြဿနာများ အကြောင်း ကျယ်ပြန့်လာကာ လိုရင်း မရောက်နိုင်ဘဲ ရှိခဲ့၏ ။

“မေတ္တာတရားနှင့် တန်းတူထားနိုင်သော ငွေကြေး” ဟု ဆိုခဲ့သော သူ့အဆိုသည် စီးပွားရေး ပညာရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် အလိုက်လျောနိုင်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း နောက်ဆုံးတွေ့ရှိချက်အရ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတွင် မေတ္တာတရားဟူသည် မရှိကြောင်းအထိ သူဆက်လက်တင်ပြလာ၏ ။

ထိုအမြင်ဆုံးပွိုင့်၌ ဂေါ်ဘရိပ်သ် နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးမှု ကို ရပ်တန့်လိုက်သည်။ ဂေါ်ဘရိပ်သ်သည် ကျွန်ုပ်အား မေးခွန်းတစ်ခု မေးခဲ့၏ ။

“ဦးမော့လာသည့် မြန်မာ့စီးပွားရေး ၌ သင်တင်ပြသည့် မေတ္တာတရား ဘယ်ထောင့်မှာ ကပ်ပါပါသလဲ” ဟူသည့် မေးခွန်း ဖြစ်သည်။

ဂေါဘရိတ်သ်၏ ထိုမေးခွန်းကို ကျွန်ုပ်သည် ဘာကစ၍ ဘယ်လို ဖြေဆိုရမှန်းမသိ။ ထို့ကြောင့် ရက်သတ္တပတ်နှစ် ပတ်မျှ ခွာ၍ ချိန်းဆိုခဲ့ရသည်။ ထိုနှစ် ပတ်အတွင်း၌ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘွားအမွေ ဖြစ်သော မှန်နန်းရာဇဝင်တော် ကြီးကို ပြန်လေ့လာမိ၏ ။

မြန်မာတို့သည် မေတ္တာတရား အရင်းခံရှိသူမှန်သော် ငြား စီးပွားရေး အမြင် ကြွယ်ဝသူ များ ဟုတ် မဟုတ်။ ‘သမာအာဇီဝ’ ဟူသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလမ်းစဉ်ကို အလေးအမြတ်ထားသော ရှေးဘိုးဘွားတို့ ၏ စီးပွားရေး အနေအထား။ ထိုအချက်များ ကို အလေးထား၍ မှန်နန်းကို လှန်သည့်အခါ-

“ရွှေတွင်း ၊ ငွေတွင်း ၊ ပယင်းတွင်း ၊ ပတ္တမြားဘိုဘဲ၊ ပုလဲ၊ သန္တာ၊ နီလာစိန်ကျောက် စသော အနုညဉ္ဇော ရတနာမျိုး များ သခင်၊ ရဟတ်စကြာ ကျွန်းလေးဖြာကို အာဏာလွှမ်းပတ်၊ တန်ခိုး လွှတ်သော သက်ဦးဆံပိုင် ဧကရာဇ်ဘုရင် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသခင်”

အရေး ကောင်း ဒိန်းဒေါင်းဖျက် ဆိုသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်ရှေ့၌ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး မားမားမတ်မတ် ပေါ်လာသည်။ ယောအတွင်း ဝန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး အမတ်ကြီးဦးဘိုးလှိုင် ဖြစ်၏ ။ မိမိလေးစားကြည်ညိုစေသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်နေသဖြင့် “ကြွပါမင်းကြီး” ဟု နေရာပေးမိသည်။

ယောအတွင်း ဝန်က “ကျွန်ုပ်နှင့် ဂေါလ်ဘရိတ်သ်၏ ဆွေးနွေးပွဲ သတင်းဂယက်ကို ကြားကြောင်း၊ တစ်ချိန်၌ မိမိအကူအညီလိုလိမ့်မည် ဟု ယူဆသဖြင့် ကူညီရန်လာခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော်

ယခုတွေ့ ရသည်မှာ ကျွန်ုပ် လမ်းချော်နေကြောင်း” ဆိုင်းမဆင့် ဗုံမဆင့်ပြောပါလေတော့သည်။

ကျွန်ုပ်က မှန်နန်းကိုကိုင်၍ ရွှေတွင်း ၊ ငွေတွင်း ၊ ပယင်း၊ ဒုတ္တာ၊ ရတနာ ခုနစ်ပါး စသည် ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှေးရှေးကတည်းက ကြွယ်ဝသည့် လူမျိုး ဖြစ်ကြောင်း၊ ဇာတိပုည၊ ဂုဏ်မာနဖြင့် ရင်ကော့သည့်အခါ ယောအတွင်း ဝန်က ခပ်ထေ့ထေ့ပြုံးသည်။

ဦးဘိုးလှိုင် ထိုသို့ပြုံးသည်ကို ကျွန်ုပ်မခံနိုင်။ ကိန်းစံနှင့် ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်သည်မှာ မထောင်းသာ။ မေတ္တာတရားကို အဆင့်နှိမ့်သော ဂေါလ်ဘရိပ်သ်နှင့် မျက်မှော က်ရေး ရာ ဆွေးနွေးပွဲ မဆက် ဖြစ်လျှင်လည်း အကြောင်းမဟုတ်။ သို့သော် ကျွန်ုပ် ကြည်ညိုလေးစားသော ယောအတွင် ဝန်၏ သရော်ပြုံးနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါတွင် တော့ ကျွန်ုပ် နာလည်းနာ၊ ရှက်လည်းရှက်။

မင်းကြီးက ကျွန်ုပ်အဖြစ်ကို ချက်ချင်း သိသည်။ ရှေ့လောမကြီးပါနှင့် ၊ ရှေးရှေးမဟာ သမ္မတမင်းတို့ ရွှေတွင်း ၊ ငွေတွင်း ၊ ပယင်းဒုတ္တာ၊ ရတနာ ခုနစ်ပါးတို့ ကြယ်ဝသည်မှာ မှန်ပါသည်။ သို့သော်” မင်းဘဏ္ဍာ ကိုယ့်ဟာကိုယ်မှတ်လို့” ဟု စကားတစ်ပိုင်းဖြတ်ကာ ရပ်သည်။

ကျွန်ုပ်လည်း ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားမိ၏ ။ ထို့နောက် ယောအတွင် ဝန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ မှန်နန်း၏ စီးပွားရေး ဝိနည်းအကြောင်းတို့ကို ဆက်ဆွေးနွေး ဖြစ်ကြသည်။ ပြီးမှ ဦးဘိုးလှိုင်က

သူ့အတွေ့အကြုံတစ်ရပ်ကို ပြောပြသည်။ အထူးသဖြင့် သူ၏ ‘ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်း’ အကြောင်း အရင်းခံသည်။

သင်္ဂဟတရားလေးပါးအကြောင်း ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြပြီး ကုန်သည်လယ်လုပ်တို့ အကူးအသန်း အလုပ်အဆောင်အားကြီးအောင် မစ ကြည့်ရှုရမည် ဖြစ်ကြောင်း သို့မှ နိုင်ငံကြီးပွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ဦးဘိုးလှိုင်က ပြောပြသည်။ မင်းကြီးနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် အားတက်သရော ဖြစ်လာသည်။ ယောအတွင် ဝန်၏ နိုင်ငံအပေါ် စေတနာကိုလည်း ပိုမိုသိမြင် လာသလိုရှိ၏ ။

“သိပ်လည်း အားမတက်နဲ့ ဦး- မောင်ရင်၊ သီပေါဘုရင် လက်ထက်မှာ ဘုရင်က အစ မောင်းမ၊ မိဿံ ၊ ခြွေရံသင်းပင်း၊ မင်းမှု ထမ်းများ အဆုံး လစာ ချွေတာယူဖို့ လျှောက်ခဲ့လို့။

‘ရှင်ဘုရင်လုပ်ရတာ ငလိုင်ပေးသရွေ့နဲ့ စားရမှာ တဲ့လား၊ ဒီလိုဖြင့်

ရှင်ဘုရင်တောင် မလုပ်ချင်တော့ဘူး’ ဆိုပြီး စုဖုရားအထင်မှာ :တောင် ခံခဲ့ရရောလားကွယ်ရီ.
...”

ယောမင်းကြီး ပြန်ကြသွားသော အခါ ကျွန်ုပ်ရင်သည် လှုပ်ခတ်ကျန်ခဲ့၏ ။
နိုင်ငံအပေါ် စေတနာထားသူ၊ နိုင်ငံကြွယ်ဝအောင် ဆောင်ရွက်လိုသူသည် အထင်မှာ
:ခြင်းသာ အဖတ်တင်ခံရပါ ကလား ... ဟု တွေ :တောမိရင်း ဂေါလ်ဘရိပ်သ်နှင့် ရက်ချိန်းကို
ပြန်သတိရမိ၍ တွက်ကြည့်သည့်အခါ

ကျွန်ုပ်ဘက်က ရက်ချိန်းကျော် လွန်သွားခဲ့သည်။

ကိုယ့်ဘက်က ရက်ချိန်းလွန်သဖြင့် ကတိမတည်သည့် လူမျိုး ဟု မုချကျွန်ုပ်ကို
ရှုတ်ချ

ပေမည် ဟု နှလုံးမသာ ဖြစ်မိ၏ ။ ထို့ကြောင့် ယောမင်းကြီး၏
အကြံပေးချက်အတိုင်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဂေါလ်

ဘရိပ်သ်၏ မေးခွန်းအား ယခု မျက်မှော က်ခေတ် စီးပွားရေး အနေအထားအရ
‘မေတ္တာ’အစား ‘ရိုးသားမှု ’ ဟူသော စကားလုံးကို ပြောင်းလဲသုံးစွဲရန် ကိုယ့်ဘက်က
တစ်ထစ်လျှော့လိုက်ရ၏ ။

မြန်မာ့စီးပွားရေး ဦးမော့လာရေး ဟူသော လမ်းကြောင်းတွင် ‘မေတ္တာ’ အစား
‘ရိုးသားမှု ’ စကားလုံး အစားထိုးရေး ကိုပင် ဂေါလ်ဘရိပ်သ် လက်ခံသည်ဆိုပါက မြန်မာလူမျိုး
တစ်ဦး အနေဖြင့် မောင်ရင် လက်ခမောင်းခတ်ပါဟု ယောအတွင်း ဝန်က တိုးတိုးကျိတ်ကျိတ်
အကြံပြုခဲ့ ပေသည်။

*

“စီးပွားရေး တွင် “ရိုးသားခြင်း” ဟူသော ဂုဏ်သည် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ကြောင်း
...” ကျွန်ုပ်သည် ထိုအဆိုကို စီးပွားရေး ပညာရှင် ဂေါလ်သရိပ်သ်ထံ

ကြေးနန်းရိုက်လိုက်ပါသည်။

ဂေါလ်သရိပ်သံထံမှ ပြန်ကြားချက်ကို ရင်တမမ စောင့်ရင်းကပင် စီးပွားရေး ပညာရှင် ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရလေသည်။

ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးသည် အမြင်ကျယ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်ဟန်တူ၏။
စာနာစိတ်

လည်း ရှိပုံရသည်။

ဂေါလ်သရိပ်သံနှင့် ကျွန်ုပ်၏ စီးချင်းထိုးပွဲကို ဂြိုဟ်တုသတင်းမှ အမြဲစောင့်နားထောင် သည်ဟု ဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်အံ့အားသင့်ခဲ့ရသည်။

ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးက ဂေါလ်သရိပ်သံထံမှ ကျွန်ုပ်နှင့် ပတ်သက်သော မှတ်ချက်ကို

လည်း သယ်ဆောင်လာ၏။

“မြန်မာလူမျိုး တစ်ဦးနှင့် စီးပွားရေး အကြောင်း ဆွေးနွေးရသည်မှာ အားကြီးခွကျကြောင်း” ဟူသတည်း။

သို့သော် ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးကား စိတ်မပျက်၊ ယခုလို စာသမားတစ်ဦး စီးပွားရေး ဌာန စိတ်ပါဝင်စားလာကာ နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေး ပညာရှင်များ နှင့် တွေ့ဆုံကာ အချေအတင်ဆွေးနွေးမှု သည်ပင် ဂုဏ်ယူဖွယ် ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဇာတိပုည ဂုဏ်မာနကလေး အံ့ကြွလာသေး၏။ ယောအတွင်းဝန်၏ သရော်ပြုံးကို ပြန်လည် မြင်ယောင်မိသဖြင့် သာ မိမိကိုယ်ကို ထိန်းနိုင်

ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးက စီးပွားရေး အကြောင်း ဆွေးနွေးရာတွင် ‘မေတ္တာတရား’ အစား

‘ရိုးသားမှု’ ကို တစ်ထစ်လျှော့လာသည့်အတွက်လည်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဆွေးနွေးမှာ

ဖြစ်ကြောင်း ပလ္လင်ခံသည်။ သို့သော် 'စီးပွားရေး နှင့် စစ်ရေး' ဟု ထပ်တူပြုပြောဆိုလာသော အခါ ကျွန်ုပ်ငယ်ထိပ်

သို့ တက်ဆောင့်၏ ။ ပြင်းထန်လွန်းလှပါကလားဟု ခံစားလိုက်ရသည်။

ကျွန်ုပ်ဘက်မှ မှန်နန်းရာဇဝင်တော် ကြီးကို ပြုစုခဲ့ကြသော ရဟန်းပညာရှိ၊ ပုဏ္ဏားပညာ ရှိ၊ မှူး မတ်ပညာရှိများ ၊ ယောအတွင်း ၊ ဝန်၊ ကျည်းကန်ရှင်ကြီး၊ ကန်တော် မင်းကျောင်းဆရာတော် ၊ လောကီသိပ္ပံကြီးပွား လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း သင်ကြားခဲ့သည့် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရအပါအဝင် အားလုံး သော ရှေးမြန်မာကြီးများ မားမားမတ်မတ် ရှိနေကြ၏ ။

ကျွန်ုပ်နှင့် ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးတို့၏ စီးပွားရေး ဆွေးနွေးပွဲကြီးသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကအကျိုး

စီးပွား မဟုတ်တော့မှန်း ကျွန်ုပ် သိရှိလာရသည်။

ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးကလည်း ပါးနပ်သည်။ ဇာတိပုည၊ ဂုဏ်မာနအရင်းခံလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးပွဲ အောင်မြင်မည် မဟုတ်ပါဟု ဆိုလာသည်။

ယောအတွင်း ၊ ဝန်က သူလက်ခံကြောင်း ကျွန်ုပ်ကို ခေါင်းညိတ်ပြသည်။ အခြား ပုဂ္ဂိုလ် များ ကား မျက်နှာထား တည်နေကြသည်။

ကျွန်ုပ်က ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးအား ကျွန်ုပ်တို့တွင် ဆန္ဒ၊ ဒေါသ၊ ဘယာ၊ မောဟဟူ သော အဂတိတရားလေးပါး ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိကြောင်း၊ ထို အဂတိတရားလေးပါးကို မလိုက်စားဘဲ သမာသမတ်ရှိရကြောင်း ပြောပြသည့် အခါ ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူး မျက်နှာသည် အလွန်တည်ကြည်၍

ကျွန်ုပ်အား လေးစားရှိသမှု ပြုသည့်အနေဖြင့် ဦးခေါင်းဆတ် ဂါရဝပြု၏ ။ ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးက ယနေ့ နိုင်ငံတကာစီးပွားရေး သည် စစ်ရေး အသွင် ဆောင်လာကြောင်း၊ စစ်ရေး တွင် ပြောင်းလဲတတ် သကဲ့သို့ စီးပွားရေး အခြေအနေသည် တစ်သမတ်တည်းမရှိ ပြောင်းလဲတတ်ကြောင်း စစ်ရေး ဌ ဖြိုင်ဆိုင်မှု ရှိသကဲ့သို့ စီးပွားရေး ဌ

လည်း ရှိသည်။

- ပြိုင်ဆိုင်မှု နှင့် ပတ်သက်သော အပြောင်းအလဲ၊
- စားသုံးသူ၏ အကြိုက် ဝယ်လိုအားအပြောင်းအလဲ၊
- နည်းပညာနှင့် တီထွင်မှု ဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲ၊
- အစိုးရဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အပြောင်းအလဲ
- လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်သော ဝန်းကျင်၊ ငွေကြေး သုံးစွဲမှု အခြေအနေ အပြောင်းအလဲ၊
- လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်သော ဝန်းကျင်၊ ငွေကြေး သုံးစွဲမှု အခြေအနေ အပြောင်းအလဲ၊

စသည်ဖြင့် စီးပွားရေး အခြေအနေသည် အကြီးအကျယ်ပြောင်းလဲ တတ်သော သဘော ရှိကြောင်း စတင်ဆွေးနွေးသည်။

ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးက ဤသို့စနစ်တကျ တင်ပြဆွေးနွေးလာသည့်အခါ ထိုအချက် များ ကို ကျွန်ုပ်လက်မခံ၍ မရ။ တစ် ချက်ချင်း စိစစ်၍ လက်ခံလာရသည်။

ဤသို့ဖြင့် ‘စီးပွားရေး နှင့် စစ်ရေး’ သဘောတရားတို့ တန်းတူ ပခုံးယှဉ်ဘက် ဖြစ် ကြောင်း လက်ခံလိုက်ရသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တင်သည့် ‘ရိုးသားမှု ဂုဏ်’ ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် မှေးမှိန်လာ သဖြင့် ကျွန်ုပ် နှလုံးမသက်မသာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်နောက်မှ အားပေးကာ မားမားမတ်မတ် ရပ်နေ ကြသည့် ရဟန်းပညာရှိ၊ လူပညာရှိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း ကျွန်ုပ်နည်းတူပင် ခံစားကြရလိမ့်မည် ဟု ခန့်မှန်း

မိ၏ ။

သို့သော် ကျွန်ုပ်အား အားမလျှော့ရန်၊ စီးပွားရေး နှင့် စစ်ရေး သဘောတရားကို ဆက်လက် ဆွေးနွေးရန် အားပေးတိုက်တွန်းနေသူမှာ ယောမင်းကြီး ပင် ဖြစ်သည်။

စီးပွားရေး နှင့် စစ်ရေး သဘောတရားကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးမည် ဟု ကျွန်ုပ်လက်ခံ သဘောတူလိုက်သည်နှင့် ‘သမ္မာအာဇီဝ’ အရင်းခံချက်ကို ထိပါးလာတော့မည် ။ ‘စစ်’ ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်

ဆိုချက်သည် ပြဿ ဘာများ ကို လက်နက်ဖြင့် ဖြေရှင်းသည့် အမြင့်ဆုံး သဏ္ဌာန် ဖြစ်သည်။ စစ်ဆိုသည်

မှာ စလုံး ကို စလုံးသတ် ရသည့်ပွဲ ဖြစ်သည်ဆို၍ ကျွန်ုပ်ကို အားပေးခဲ့ကြသည့် ရဟန်းပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်

များ ဖယ်ကြဉ်သွားကြ၏ ။

ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင် ကတော့ မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်ဆဲ၊ အားပေးသူနည်းလျှင်

ကျွန်ုပ်အားလျော့မည် ဟုဆိုကာ ယောမင်းကြီးသည် အင်အားဖြည့်တင်းလိုက်၏ ။ မြဝတီမင်းကြီးဦးစ၊ စစ်သူကြီး မဟာဗန္ဓုလ၊ လက်ဝဲသုန္ဒရီအမတ်ကြီး ဦးမြတ်စံတို့ပါလာ၏ ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အား မေတ္တာရပ်ခံ၍ ပင့်ဆောင်ခဲ့ရကြောင်း ဒါတောင်စာဆိုတော် နဝဒေးကြီးနှင့် နတ်သျှင်နောင်တို့က လိုက်ပါချင်ကြကြောင်း၊ မလိုအပ်သေးသဖြင့် စာဆိုကြီးများ အား ဒုက္ခမပေးလိုဟု တောင်းပန်ခဲ့ရ ကြောင်း ယောမင်းကြီးက ပြောပြ၏ ။

ထိုသို့ ကိုယ့်ဘက်က ပရိသတ်အင်အား တောင့်တင်းလာသည့် အပြင် တကယ်နိုင်ငံသိ

ကုမ္ဘာသိ၊ အတိုင်းတိုင်းအပြည်ပြည်က လေးစားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ပါလာသဖြင့် ကျွန်ုပ်များ စွာ အားတက်မိသည်မှာ ဖော်မပြတတ်တော့ပေ။

ထ၍ လက်ခမောင်းခတ်မည် ပင် ပြုမိသေး၏ ။ ယောမင်းကြီးက ကျွန်ုပ်ကိုထိန်းသည်။ မူလသဘောတူညီချက်ကို မမေ့ပါနှင့် ။ ဇာတိပုည ဂုဏ်မာနကို မသုံးပါ။ အဂတိကင်းစေရပါမည် ဟု ဆွေးနွေးပွဲ သဘောတူညီချက်ကို လေးစားဖို့ သတိပေးပေ၏ ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်အားပင်တက်သော်လည်း ပြန်လည်၍

ကိုယ်ရှိန်သတ်လိုက်ရပါသည်။

ဒေါက်တာဝီချောင်းဟူးသည် ပါးနပ်သူ ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်ဘက်မှ ပရိသတ်

အပြောင်းအလဲ

ကို အတိအကျမသိသော်လည်း အပြောင်းအလဲ ရှိလာကြောင်းကိုမူ

သူရိပ်မိပုံရသည်။

စီးပွားရေး ဌာနလည်းကောင်း၊ စစ်ရေး ဌာနလည်းကောင်း၊ တစ်သမတ်တည်း

တရားသေမရှိ၊ ပြောင်းလဲတတ်သော သဘာဝအခြေအနေရှိနေကြောင်းကို နှစ် ဦးလက်ခံပြီး

ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်ဘက်မှ ပရိသတ်အပြောင်းအလဲကို ရိပ်ပင် ရိပ်မိသော်လည်း တစ်စုံတစ်ရာ

ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုခဲ့ပေ။

ကမ္ဘာ့ဘေးလုံးပွဲတွင် နိုင်ငံတကာပရိသတ်ကြီး စိတ်ဝင်စားကြသကဲ့သို့

ကျွန်ုပ်နှင့် ဒေါက်တာဝီချောင်းတို့၏ ဆွေးနွေးပွဲကိုလည်း နိုင်ငံတကာပရိသတ်က

စောင့်ကြည့်နေကြကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ပရိသတ် အပြောင်းအလဲမှ စ၍ ကျွန်ုပ်တို့ပြောဆို

ဆွေးနွေးမှု စကားလုံးလေး တစ်လုံးမှ အစ ကမ္ဘာ့ပရိသတ်က နားစွင့်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တင်ပြသည့် “ရိုးသားမှု ဂုဏ်” သည် ကမ္ဘာ့ ပရိသတ်အလယ်၌ ဝင့်ထည်မည်

ဖြစ်ကြောင်း ဒေါက်တာဝီချောင်းဟူး ပြောလာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်

အံ့အား သင့်ရတော့သည်။ သူကြွချင် ချင် လည်း ဖြစ်လာပြန်၏ ။

ယောမင်းကြီးက ထိန်းသည်။ ဒေါက်တာဝီချောင်းဟူးသည် ကျွန်ုပ်ဘက်မှ

ဂန္ထဝင်ပုဂ္ဂိုလ်

ကျော်ကြီးများ ပါဝင်လာမှု ကြောင့် ပရိသတ်အင်အား ကြီးမားလာသဖြင့်

သူ့ဘက်မှမဲသာရန် တစ်နည်း

အားဖြင့် ပရိသတ်ကို စည်းရုံးလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း

ကျွန်ုပ်သဘောပေါက်မိ၏။ ဒါကြောင့် လည်း စီးပွားရေး ပညာရှင် ဖြစ်ပေတာပဲ။ စီးပွားရေး ဌာန
မိမိဘက်ပါအောင် မိမိကုန်စွဲအောင် ပရိသတ်အား စည်းရုံးနိုင်မှု သည် အရေး ပါသည်
မဟုတ်ပါလား။ သူတင်ပြချက်သည် ပရိသတ်အား ခိုင်လုံကြီးအနေ ဖြင့် ထား၍
ဦးတည်ထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ကြီးမားသော ဣန္ဒြေဖြင့် ကျွန်ုပ် ခေါင်း
ဆတ်ပြလိုက်ရပေသည်။

အမှန်ပြောရလျှင် စီးပွားရေး နှင့် စစ်ရေး ပခုံးယှဉ် သဘောတရားကြောင့်
‘ရိုးသားမှု ဂုဏ်’

ပျောက်ဆုံးတော့မည် လောဟု စိုးရိမ်နေခိုက် ရိုးသားမှု ဂုဏ်ကို
ပြန်လည်အမွှမ်းတင်လာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်မှာ လက်ခမောင်းပင် ထခတ်ချင်ချင်
ဖြစ်လာတော့သည်။ ယောမင်းကြီးက အစဉ်သတိပေးနေ၏ ။

ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးကို လျှော့မတွက်ပါနှင့် ၊ ရှေ့တစ်လှမ်းတိုးချင်၍ နောက်နှစ်
လှမ်းဆုတ်ခြင်း ဖြစ်မည် ဟု သတိပေး၏ ။

“ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူး ‘ရိုးသားခြင်းဂုဏ်’ ၏ ကဏ္ဍကို ဘယ်လိုမြှင့်ပါသလဲ၊
လက်ခံ၊ မခံ” ကျွန်ုပ်ရှင်းလင်းစွာ ပင် ပြန်လည်မေးခွန်းထုတ်လိုက်၏ ။

ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူးက ကျွန်ုပ်ဘက်မှ မြဝတီမင်းကြီးဦးစ ဝသော ပုဂ္ဂို
လ်ကြီးများ အားပေးကြသည်ကို သိ၍ လား မသိ၊ သူ၏ တင်ပြချက် စီးပွားရေး
သဘောတရားကို တရုတ်စစ်ပညာ ရှင်ကြီး ‘ဆွန်ဇူး’ ၏ ‘စစ်ပညာ’ ကျမ်းကို အရင်းခံပြု၍
သူ၏ သဘောတရားကို တင်ပြလာသည်။

စီးပွားရေး ဌာန ဆောင်ရန် ရှောင်ရန်တို့ ရှိကြကြောင်း၊ ပထမ စစ်ရေး ကို
တင်ပြလိုကြောင်း

ဆောင်ရန် အချက်တို့တွင် -

(၁) စစ်တိုက်ရာ၌ သတိရှိမှု

(၂) စစ်ပွဲ၌ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိမှု

(၃) စိတ်ဓာတ်တည်ငြိမ်ခိုင်ခံ့မှု

(၄) လက်တွေ့ အကျိုး အပေါ်အခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်မှု

(၅) ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှု

စသဖြင့် တင်ပြ၏ ။

ထိုအချက် ငါးချက်တွင် နံပါတ်ငါးအချက်သည် ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း ဖြစ်၍ သင်၏ တင်ပြချက်ကို အစိတ်အပိုင်းလေးတစ်ခု အဖြစ် လက်ခံနိုင်ပါသည်ဟု ဆို၏ ။ “စစ်ရေး ၌ ‘ရိုးသားဖြောင့်

မတ်ခြင်း’ ဟူသည် ရှိပါသလော” ဟု ကျွန်ုပ် ပြန်လည်မေးခွန်းထုတ်လိုက်၏ ။

ကျွန်ုပ်၏ မေးခွန်းကို ရုတ်တရက်ကြားလိုက်ရသည့်အခါ ဒေါက်တာဝီချောင်ဟူး အံ့အား

သင့်သွားသည်။ ဤသို့သော မြားတစ်စင်း လာလိမ့်မည် ဟု သူထင်ထားပုံမရ။ သူခေတ္တိုင်သွားခိုက် ကျွန်ုပ်၏ ရာဇဝင် ဗဟုသုတများ ကို ခင်းကျင်းပြမိ၏ ။ (ကြားဝါသည်ဟု မထင်မှတ်စေလိုပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် ကြားဝါတတ်သူများ မဟုတ်ပါ။)

မင်းခေါင်နှင့် ရာဇာဓိရာဇ်တို့ စစ်ခင်းကြသော ရာဇာဓိရာဇ် အရေး တော် ပုံနှင့် မင်းနှစ် ပါး

မီးမသေရေမနောက် ညီညွတ်ရန် သစ္စာပြုအချိန်အချက်လုပ်ကြရာ၊ ရာဇာဓိရာဇ်ဘက်မှ အမတ်ကြီး မြင်စိုင်းစည်သူ၊ အမတ်ငယ် သတိုးစသည်ဖြင့် တစ်ဖက် ၃၀ သစ္စာပြုကြမည် ဟု ပန်းကျော်ချောင်းသို့ သက်ကြ၏ ။ တစ်ယောက် ချင်း ၃၀ သားသွားကြ၏ ။ အငယ် လဝွန်းအိမ်နှင့် သတိုး အဖက်ပြု၏ ။ လဝွန်း အိမ်က လက်ခွင်၊ သကိုးက ပေါင်ခွင်၊ နှစ်ယောက် နီးလျှင် သတိုးက “ယခုပြုမည့် သစ္စာ မှန်သလော” ဟု မေးရာ လဝွန်းအိမ်က “စစ်တွင် ကို သစ္စာမှန်ဖူးသလော” ဟုပြော၍ ထိုပွဲ ပျက်သွားခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်က

တင်ပြသည်။

ဒေါက်တာဝီချောင်းဟူးခေါင်းကုတ်၏ ။ စစ်၌ ရိုးသားမှု မရှိ ဆိုသည်မှာ မှန်ပါသည်။ သို့သော် သူတင်ပြသည့် နံပါတ် ၅ အချက်သည် စစ်သူကြီး တစ်ဦးရှိရမည့် အရည်အချင်း ဖြစ်ကြောင်း စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်းပြရှာ၏ ။

ကျွန်ုပ်ကလည်း စစ်ရေး ၌ ဘက် နှစ် ဘက်ရှိကြောင်း ၊ မိမိ ပြိုင်ဘက်အပေါ် သဘောထားနှင့် စစ်သူကြီး၏ အရည်အချင်းကို ခွဲခြမ်း၊ စိတ်ဖြာ၍ ရှင်းစေလိုကြောင်း။

ဒေါက်တာဝီချောင်းဟူး ထပ်မံခေါင်းကုတ်ပြန်၏ ။ ခပ်လှမ်းလှမ်းကို မျှော်ကြည့်ဟန်ပြု၏ ။

စစ်ပညာရှင်ကြီး ‘ဆွန်လူး’ ကို အကူအညီ တောင်းပန်ဟန် ဖြစ်၏ ။
ကျွန်ုပ်ကလည်း ကျွန်ုပ်ဘက်သို့ပြန်

ကြည့်ရာ စစ်သူကြီး မဟာဗန္ဓုလသည် လက်ပိုက်ကာ ခပ်ခန့်ခန့် ရပ်နေ၏ ။ လက်ဝဲသုန္ဓရ အမတ်ကြီး က ဘာမျှမပူနှင့် ဟူသော အမူအရာဖြင့် ‘နန္ဒီသေနပျံ. ’ ‘သေနဂံ ပျံ ဟာပျံ. ’ ‘ပျံဟစက္ကိပျံ. ’ များ ကို မြှောက်ပြနေသည်။ ကျွန်ုပ်နားထဲ၌ “မြန်မာပြည်သား၊ မြန်မာပြည်သား” ဟူသော အားပေးသံများ ကြားနေရသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့် ဒေါက်တာဝီချောင်းဟူး၏ ဆွေးနွေးပွဲအခြေအနေသည် တစ်စထက်တစ်စ မြင့်လားလာပြီးဟု ယူဆမိ၏ ။ စီးပွားရေး သဘောတရားဆီမရောက်ခင် စစ်ရေး သဘောတရား၌ ပင် ပြဿ နာတက်နေတော့သည်။

ဆွေးနွေးပွဲ၌ အချိန်ကာလသည် ကြာညောင်းလာပြီ ဖြစ်သဖြင့် နိုင်ငံတကာ အာရုံစိုက်

နေသည့် ကြားထဲ၌ ပင် ကျွန်ုပ်နှင့် စီးပွားရေး ပညာရှင် ဒေါက်တာဝီချောင်းဟူးတို့၏ ဆွေးနွေးပွဲကို ထပ်မံ

ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ရပါသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့် ဒေါက်တာဝီချောင်းတို့၏ စီးပွားရေး သဘောတရား
နီးနှောဖလှယ်ပွဲကြီး သည် တက်သာဆုတ်သာ အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေသည်။
ဤအခြေအနေ၌ ပင် အနိုင်နှင့် ပိုင်းကာ ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရမလားဟု မြန်မာ့ပီပီ
စဉ်းစားမိသေး၏ ။

ကျွန်ုပ်တင်ခဲ့သော “စီးပွားရေး တွင် မေတ္တာထားရေး ” သည်
တစ်ထစ်လျှော့လိုက်ရကာ

‘ရိုးသားခြင်း’ သို့ပြောင်းခဲ့ရသည်။ ယခုအခြေ အနေအရ ကျွန်ုပ်၏ အဆိုဘက်မှ
သိပ်အားမရှိလှ။

“စီးပွားရေး တွင် ရိုးသားခြင်းဂုဏ်၏ နေရာသည် ရှိပါမည် လား” ကျွန်ုပ်၏
အဆိုကို ကျွန်ုပ် ပြန်သံသယ ရှိလာသည်။

ထိုသံသယဖြင့် ပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ စီးပွားရေး ဆွေးနွေးပွဲကြီးကို ဆက်ရလိမ့်မည်
ဟု ယူဆ မိပါတော့သည်။

*

၁။ ဘောဂဗေဒ လက်ရွေးစင် (မောင်စူးစမ်း)

၂။ စီးပွားရေး နှင့် စစ်ရေး ဗျူဟာ (နန္ဒာသိန်းဇံ)

(စံပယ်ဖြူမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၅ ခု၊ ဖေဖဝါရီလ)

ဗျာပါဆံကလေးနှင့် သူငယ်တော်

“ခြေကလေးက ကား . . . ကား

လက်ကလေးက ကား . . . ကား

ရွှေခြေချင်းကလေးနဲ့ သူကကြွား . . .။

ပါးကလေးက ပူ . . . ပူ

အသားကလေးက ဖြူ . . . ဖြူ

ဗိုက်ကလေးက စူ . . . စူ

အလိုဗျာ ဖိုးဝရုပ်ကလေး . . . နဲ့ တူ . . .”

နိုင်ငံကျော်ရွာစား စိန်စတင်း၏ ဆိုင်းညှော်ခံဖျော်ဖြေပွဲကို

အင်းစိန်အနုပညာလုပ်သား များ ၏ ဘုံကထိန် အလှူပွဲတစ်ခုတွင် တစ်ခါက
နားထောင်လိုက်ရသည်။ ထိုအခါက ရွာစားစိန်စတင်း ၏ ပုံဟန်ကို ဖိုးဝရုပ် ကလေးနှင့် နှိုင်း၍
အဆိုတော် ကြီးဦးပြေဟန်က သီဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆို နှင့် အတီး ဆိုဟန် တီးဟန်
တစ်ပြန် တစ်လှည့်စီ။ ဆိုင်းအထာနှင့် အဆိုအထာ အပေးအယူ အချိတ် အဆက်
ချက်ကျလက်ကျရှိလှသည်။ နားထောင်လိုမငြီး ...။

ကျွန်တော် တို့ ငယ်ငယ်ကပင် ရင်းနှီးခဲ့ချစ်ခင်ခဲ့သည့် ဖိုးဝရုပ်ကလေး။

ဗျာပါဆံကလေး က တစ်ဖက်တစ်ဆုပ်။

ပြုံးချဲ့ချဲ့မျက်နှာပေးလေးနှင့် ဝိုင်းစက်စက် မျက်နှာပေါ်က

ပါးဖောင်းဖောင်းကလေးနှစ် ဖက်ပေါ်မှာ ရှုမဝနိုင်သည့် ပါးကွက်ကျားကလေးက
တစ်ဖက်တစ်ခု။ မျက်လုံးကလေးက ဝင်းလို၊ မျက်ခုံးကလေးက ထင်းလို၊

လက်ကောက်ကလေးကလည်း တစ်ဖက်တစ်ကွင်း၊ ခြေကျင်းကလေး ကလည်း တစ်ဖက်
တစ်ချင်း၊ ဒေါ်လာပြားဝိုင်းဝိုင်း အကွင်းကြီးက လည်ပင်းမှာ ဆွဲလို၊ ကြိုး ကြိုးချိတ် တောင်ရှည်

ပုဆိုး ခါးတောင်းကျိုက်လိုက်လို့ ... ။ ကျားကျားလျားလျား လည်းရှိ၊ ကလေးငယ်၏ သန့်စင်သော အပြုံးကလေးနှင့် ပကတိချစ်စရာအပြည့် ...။ ကလေးတို့ရဲ့ အချစ်တော် ဖိုးဝရုပ်ကလေး။

သူနှင့် ငယ်စဉ်ကတည်းက တရင်းတနီးရှိခဲ့ရသည်။

ကျွန်တော် ဦးလေးကြီးသည် ဆယ့်နှစ် ပွဲဈေးသည်တစ်ဦး ဖြစ်၏ ။ ကျောင်းပွဲ၊ ဘုရားပွဲ၊ သီတင်းကျွတ်ပွဲ၊ တန်ဆောင်တိုင်ပွဲ၊ ဘုန်းကြီးပွဲ၊ မယ်တော် ပွဲ၊ ဘတော် ပွဲ၊ ဘောလုံးနိုင်အောင်ပွဲ၊ ပြည်ထောင်စုပွဲ၊ ရာသီခွင် လှည့်လည်လျက် ပွဲဈေးထွက်မြဲ ...။

ဦးလေးကြီး၏ အဓိက ရောင် :ကုန်မှာ ကလေးကစားစရာ ရိုးရာအရုပ်ကလေးများ ဖြစ်၏ ။ နွားရုပ်၊ မြင်းရုပ်၊ ဆင်ရုပ်၊ ပစ်တိုင်းထောင်ရုပ်၊ ဇီးကွက်ရုပ်၊ ဖိုးဝရုပ်၊ ဗန္ဓုလဦးထုပ်၊ မျက်နှာဖုံးစွပ်အရုပ်၊ စသည်ဖြင့် ကလေးတို့ လိုချင်စရာ မျက်စိ ကျစရာ အရုပ်ကြီး၊ အရုပ်ကလေး စုံတကာ စေ့နေတော့သည်။ ဦးလေးကြီးမှာ ကလေးတွေ ကိုလည်း ချစ်တတ်သည်။ ကလေးကစားစရာ လေးတွေ ကိုလည်း ပုံစံထုတ်၊ စက္ကူကော်ကပ်၊ ရုပ်လုံးဖော်၊ နေလှန်း၊ ဆေး ခြယ်စသဖြင့် ... သူ့လုပ်ငန်းများ ဇယ်စက်နေသည်။

အခြားကလေးများ ရောင် :ကွက်ဈေးခင်းကျမှ မြင်ရသော အရုပ်ကလေးများ ကို ဈေးခင်းမရောက်ခင် သန္ဓေတည်နေစဉ်၊ အစပြုပြုလုပ်စဉ်ကတည်းမှ ကျွန်တော် ထိတွေ့ ခွင့်ရခဲ့သည်။

ကျွန်တော် ချစ်သော ဖိုးဝရုပ်ကလေးကို ပုဆိုး အင်္ကျီမဆင်ခင် ဗလာ ကိုယ်ထီးဘဝက ပင် ကျွန်တော် ရင်းနှီးခဲ့ပါသည်။

ဖိုးဝရုပ်ကလေး ဆေးခြယ်သကာ ပါးကွက်ကလေးနှင့် နှုတ်ခမ်းနီနှင့် မျက်ခုံးထင်းထင်း ကလေးနှင့် ပိုးလည်တွန့် အင်္ကျီကလေးနှင့် လှတပတ ပွဲခင်းဆီ ပါသွားတော့လည်း ... သူနှင့် အတူ ကျွန်တော် ပါခဲ့သေပေါ့ ...။

ဖိုးဝရုပ်ကလေးရဲ့ အလှကိုလည်း ဈေးခင်းသူ ဦးလေးကြီးထက် တယုတယ အတူနေ ဘဝချင်းလည်း ဖြစ်သည့် ဖိုးဝအချစ်တော် ကျွန်တော် က ပိုမြင်ခဲ့သပေါ့ ...။

(၂)

“ရွှေလရယ်သာသာ ... ငွေလရယ်သာသာ ...

ဘုရားဒကာ ... ဘယ်ကိုသွားတယ် ...

ကျောင်းဒကာ ... ဘယ်ကိုသွားတယ် ...

အလို ... ဆေးတံတိုနဲ့လား ...

အလို ... ဆေးတံတိုနဲ့လား ...”

ကျွန်တော် အကြီးအကျယ် အံ့သြမိတော့သည်။ ပွဲဈေးခင်းတွင် ကျွန်တော် နှင့် အတူ ရှိခဲ့သော ဖိုးဝရုပ်ကလေးသည် ဇာတ်စင်ပေါ်ရောက်နေပါပြီကော ...။

ဦးလေးကြီးကို ဈေးခင်းတွင် ထား၍ အဘွားနှင့် အတူ ပွဲကြည့်ရသော ရက်များ ကို မှတ်မိ နေသည်။ ထိုစဉ်က ဗန္ဓုလကျော်စိန်ဇာတ်ဟု ထင်သည်။

ကျွန်တော် ချစ်သော ဖိုးဝမှ ဖိုးဝအစစ် ဖြစ်ပါ၏ ။ ပွဲဈေးခင်းထဲက ဖိုးဝ ရုပ်ကလေးသည် ဇာတ်စင်ပေါ်၌ တစ်သွေးတစ်မွေးလှနေသည်။

ခေါင်းပေါ်တွင် စည်းကြက်တောင်နှစ် ဖက်နှင့် ၊ သနပ်ခါးဘဲကျားကွက် (ဗေဒါကွက်) ကို ပါးနှစ် ဖက်လုံးနှင့် နဖူးတွင် ကွက်၍ ၊ စက လက်တို ပိုးအင်္ကျီနှင့် ခါးတောင်းကျိုက်လျက်ပင်။ လည်ပင်း တွင် ဒေါ်လာပြားအဝိုင်း၊ ရွှေဒင်္ဂါးပြားကြီးဆွဲလျက်၊ လက်ကောက် တစ်ဖက်တစ်ကွင်း။ ခြေချင်းကြီး ကလည်း တဝင်းဝင်း ... တစ်ဖက်စီ။

အဘွားက “သူငယ်တော် ” ဟု ပြောပြ၏ ။

ပွဲဈေးခင်းထဲက ‘ဖိုးဝရုပ်’ ကလေးသည် ဇာတ်စင်ပေါ်တွင် သူငယ်တော် ဖြစ်နေပါပေါ့ လား ...။

သူငယ်တော် ကလေးသည် လိုက်ကာအတွင်းမှ လက်ညှိုး ကလေး ထောင်ကာ ကရင်း ပြေးထွက်လာသည်။ စည်းသုတ်ကလေးနှင့် က ရင်း ပြေး ထွက်လာပုံကလေးကို ယခုပင် မျက်စိထဲ မြင်ယောင်နေမိပါသည်။ တီးချက် အချိုး ဆုံးသည့်အခါ ဆိုင်းအဖွဲ့သားများ က 'ရွှေလရယ်သာသာ' အစချီ သီချင်းကို ဆိုကြသည်။

သီချင်းအဆုံးတွင် အတောတစ်ခု၏ သီချင်းကို ဆိုင်းဖြင့် ပြန်ကောက်၍ မတီးမီ နဲ့ဆရာ

က အစိမ်စမ်းကြားဖြတ်မှု တ်လိုက်၏ ။ ပြီးမှ အဆိုမပါဘဲ သီချင်းကို ပြန်ကောက်တီးသည်။

သူငယ်တော် အက တီးချက်များ နားထဲကြားယောင်နေမိသည်။
ဝါးလတ်စည်းဖြင့် တီးချက်တစ်ခုကို နှစ် ကျောပြန်တီးပြီး အချိုး တစ်ခုကို ချိုး လိုက်သည်။
ပြီးလျှင် ဆိုင်းဝိုင်းထဲမှ အဖွဲ့သား

တစ်ဦးက သံချပ်စ တိုင်လိုက်သည်။

တိုင်။ ။ ဘုန်းတော် ကြီးပါလို့ ... (သက်တော် ရှည်)၂

ဖောက်။ ။ တို့တစ်တွေ ... (ရေချမ်းအိုးကြီး)၂

သံချပ်ပြီးဆိုင်းက ချိုး ပေးလိုက် ကာ မွန်သီချင်းတစ်ပုဒ် (စိန်ခြယ်ညီလင်း)
တီးပြန်၏ ။ တေတျာသပ်ပြီး သံချပ်ဆက်တိုင် ပြန်၊ တီးချက်ချိုး ပြန်၊ မွန်တီချင်းတီးပြန် ၊
သံချပ်တိုင်ပြန် နှင့် မြိုင်ဆိုင်လှ၊ နားဆင်မပြီးလှ၊ သူငယ်တော် အကကို ကြည့်၍ မဝ၊ ရှု၍ မဝ
ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဆရာပန်တျာမြင့်အောင်ပြောပြခဲ့သည်တို့ကို အမှတ်ရမိပါသေးသည်။

သူငယ်တော် အကကို ကပြသူမှာ မင်းသားသင်စ အချိန်အရွယ်၊
အဝတ်အစားယဉ်ကျေးစေသည်။ ဇာတ်တွင် ရှင်ဘုရင်မထွက်မီ ကြိုထွက်ရသော အကကို
ကပြရသော အစဉ်အလာရှိသည်။ ဇာတ်သဘင်တွင် မင်းသားအ ဖြစ် စ သင်ရသော အက

တစ်မျိုး လည်း ဖြစ်သည်။ ဘုရင်ထွက်လျှင် နေရာ အသင့်ရှိစေရန်

အမှု ထမ်းတို့အား ညွှန်ကြားပြသပေးသည့်သဘောဖြင့် လက်ညှိုး ညွှန်ကာ က ပြရသည်ဟုဆိုသည်။

အရွယ်ရောက်စ ကလေးသူငယ်များ သာ က ပြရသဖြင့် ‘သူငယ်တော် အက’ ဟု ခေါ်သည်။ သူ့အကတွင် အယိုင်က၊ အစိမ်က၊ မျောက၊ စည်တော် က၊ အပြောင်က၊ အဘိုးကြီးက

စသော အကမျိုး များ ပါဝင်သဖြင့် ကြည့်ရသူလည်း ရွှင်မြူး နေသည်။ အာရုံတစ်မျိုး ပြီး တစ်မျိုး လန်းဆန်းစေသည်။ သူငယ်တော် ၏ နပျိုမှု သည် သူ့ကကြိုး ကကွက်၊ တီးချက် တီးကွက်များ နှင့် လိုက်ဖက်ကာ ကြည့်သူကိုလည်း နပျိုလန်းဆန်း စေသည်။

သူငယ်တော် သည် ကုန်းဘောင်ခေတ်ကစ၍ ဘုရင့်အချစ်တော် အမှု ထမ်းကလေး ဖြစ်သည်ဟု ပညာရှင်များ က ဆိုကြသည်။

သူငယ်တော် အက တီးချက်အပြီးတွင် မောင်းကြေး၊ နံ့က သီချင်း တစ်ပုဒ်တီးရာ ထို သီချင်းဖြင့် ဆိုင်းပိုင်းကြီးတီးချက်၊ ပတ်မကြီးတီးချက်၊ စည်တိုရိုက်ချက် စသည်ဖြင့် တစ်ဘာသာစီ (လေးဆိုင်းသံ) တီးကာ စမုတ်ခံပြီး ထွက်စည်ရွမ်းရင်း ဘုရင်ကိုကြို တော့သည်။ လေးဆိုင်းတွင် ‘ဘုံပျံနေနန်း ပတ်ပျိုး ’ မှ သီချင်းပိုဒ်ကို တီးတတ်ကြသည်ဟု ဆရာပန်တျာ မြင့်အောင် ပြောပြချက်ကို မှတ်သားခဲ့ရဖူးသည်။

“သော်တာပေါ်လာ ... ရောင် ဖြာယုက်ကွန့်

စကြာစုံစုံရွှေ ... သီဝေ ... မျှော်ကာ ...”

မည် သို့ပင် ဖြစ်စေ ...၊ ကျွန်တော် အချစ်တော် ဖိုးဝလေးကို စင်ပေါ်တွင် သူငယ်တော် အ ဖြစ် တင့်တင့်တယ်တယ် မြင်ရ၍ ကျွန်တော် ပျော်ခဲ့ပါသည်။

“သစ်ရိပ်ညိုမှ ၊ စခန်းထသည့်

ရွှင်ပြသာကြည်၊ ခရီးသည်လည်း

ဖြိုး စည်သစ်ပွား၊ စွမ်းအင်အားနှင့်

‘ယောက်ျားငါကိုယ်’ မြွက်ဟဆို၍

မိုးကိုမျှော်မှန်း၊ ရှေ့ဆီလှမ်းသည် ...

နှုတ်ခွန်းနေသို့ ဆက်မည် တည်း” ...။ ။

(မင်းသုဝဏ်)

ငယ်ဘဝ ဖိုးဝရုပ်ကလေးနှင့် ပွေ့ပိုက်၊ ပါးကလေးအပ်၊ အရုပ်ကလေး

နားနားကပ်၊ စကားတီးတိုးဆိုနှင့် ကစားရင်းပျော်ခဲ့ရသော ကလေးဘဝမှ ...

ကျောင်းနေစသူငယ်ဘဝတွင် ဇာတ်စင်

ထက်၌ သူငယ်တော် လေး နှင့် ရင်းနှီးခဲ့ရပြန်သည်။

ထိုထိုသော လွမ်းမောဖွယ် ကျေးလက်ငယ်ဘဝ၊ ရွယ်ဘဝတို့ကို ဖြတ်သန်းပြီး မြို့

ကြီး ပြကြီးရောက်ခဲ့ကာ မယားကျွေးမှု သားကျွေးမှု ဖြင့် အိမ်ဦးနတ်ရာထူးရ။ မိသားစုဗေဒ -

ငါဒေဝ - အာဂ ယောက်ျား ငါတကားဟု ဟစ်ကြွေးရင်း ဘဝ အမောလှိုင်းထဲ

လိမ့်ချည်မျောချည်နှင့် ၊ မြုပ်ချည်ပေါ်ချည်

နှင့် ။

ဤလိုနှင့် တစ်နေ့တွင် မမျှော်လင့်ဘဲ ... ကျွန်တော် ငယ်ချစ်ကလေးကို

သတင်းစာ မျက်နှာတွင် တွေ့လိုက်ရသည်။

“များများ လာ၊ များများ သုံး၊ ကြာကြာနေ ...”

ဟူသော ဆောင်ပုဒ်လက်ကိုင်ဖြင့် ...။

အလို ... ကျွန်တော် ဖိုးဝလေး၊ ကျွန်တော် သူငယ်တော် လေးသည်

တစ်မူထူးခြားကာ ...ဥရောပဖာ (အက်တာချီကုတ်) ကြီးဆွဲလျက် မြန်မာ့ခရီးသွားနှစ် ကို ကြိုဆိုသည့်အထိမ်းအမှတ် အ ဖြစ် တွေ့ လိုက်ရသည်။

သူ့ဆီမှ ခါတိုင်းလို “ရွှေလရယ်သာသာ” သီချင်းသံကလေးကို မကြားရ “များများလာ၊ များများ သုံး၊ ကြာကြာနေ” ဆိုသည့် ဂါထာရွတ်သံကိုသာ ကြားရသည်။ သူသည် ကျွန်တော် ကို အလေးမထား၊ ငယ်သူငယ်ချင်းဟု သိပုံမရတော့၊ တိုးရစ်၊ တိုးရစ်နှင့် အဖိုးအသစ်ပေးမည့် သူကိုသာ ကြိုဆိုနေဟန်တွေ့ ရသည်။

“ဒဂုံ၊ ... ဒဂုံနှင့် အရင်းစကားမှာ - ဘင်္ဂလားအခေါ် လူတကာအရေး သူပါလျှင် အေးစေတတ်တာမို့ အနုဆေးလိုလည်း ...ခေါ်ကြ ...”

-ဟု ဘိုးသူတော် ဦးနုက ဆိုခဲ့သည်။ ယခုလည်း ပုံစံသစ်နှင့် ကျွန်တော် ‘သားတော် ရုပ်’

ကလေးသည် -

“ဒေါ်လာ - ဒေါ်လာနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖော်သဟာများ ကို ကြိုဆို ချီတိုတိုမျက်နှာပေး နှင့် အနုဆေးကို လက်ယပ်ခေါ်နေဟန်” တူ၏ ။

သူ့ကိုနားလည်အောင် ကျွန်တော် ကြိုးစားရတော့သည်။ သူ့ကို နားမလည်လျှင် ပင်လယ်ငါးမစားဖူးသူကဲ့သို့ ဖြစ်ချေတော့မည် ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို ကပ်ရသည်။ အကြောင်းအကျိုး မေးရသည်။ ယခုတော့သူသည် စင်တော် ကကောက်သဖြင့် ထင်ပေါ်ကာမြောက်၍ နေပြီ။ “ကျုပ်ပုံကို ခင်ဗျားအရမ်းသုံးဖို့ မကြိုးစားနဲ့၊ ကျုပ်နဲ့အရမ်းရင်းနှီးဖို့ မကြိုးစားနဲ့ မှတ်ပုံတင်ပါ။ ငွေသွင်းပါ ...” တဲ့။ ကျွန်တော် အံ့သြပြီးရင်း အံ့သြမိသည်။

ဟိုစဉ်က ငယ်သူငယ်ချင်း ကျွန်တော် ကို သူမေ့လေပြီ။ သို့သော် သူ့ကိုအရင်းခံချစ်စိတ်

ဖြင့် ပင် ကျွန်တော် ချဉ်းကပ်မိပါသည်။

• ဒီမှာ ကိုယ့်လူ၊ အိပ်ပျော်မနေနဲ့။

• မြန်မာ့ခရီးသွားနှစ် (VISIT MYANMAR YEAR 1996) သိရဲ့ လား။

• ခရီးသွားစက်ရုံ (TOURISM BUREAU) ဆိုတာ သိရဲ့ လား။

• ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွား လုပ်ငန်းကိုခေါ်တာ၊ ကမ္ဘာမှာ တတိယ

အကြီးကျယ်ဆုံးလုပ်ငန်းလေ ...။ ရေနံတို့၊ မော်တော် ကားလုပ်ငန်းတို့ပြီးရင် အကြီးဆုံးစီးပွား
ရေး လုပ်ငန်းပေါ့ ...။

• ကျုပ်တို့နိုင်ငံမှာ ဟိုတယ်တွေ ၊ မိုတယ်တွေ ၊ အင်းတွေ ၊ ဧည့်ဂေဟာတွေ ၊

အပြိုင်အဆိုင်ဆောက်လုပ်ပြီး ကမ္ဘာ့အဆင့်မီစတိုင်ကျတဲ့ အဆောက်အအုံတွေ ရှိလာပြီ။

ကုမ္ပဏီ ငါးရာကျော်၊ ခြောက်ရာနီးပါး -ဖွံ့ဖြိုး လာကြပြီ။ ခရီးသွား လမ်းညွှန်လိုဏ်စင်
ထုတ်ပေးပြီးသူ သုံးရာကျော်ရှိနေပြီ။ နောက်ထပ် ဟိုတယ်တွေ ဆောက်လုပ်နေဆဲပဲ။

• ခရီးသွားနှစ် ကို ကြိုဆိုရမယ်ဗျ၊ အနောက်နိုင်ငံသားတွေ က ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု
တို့၊ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် နဲ့ သဘာဝ တရားကို ချစ်တယ်။ ဒါကျုပ်တို့ သိထားရမယ်...။

• အရှေ့တိုင်းသားတွေ က မြို့ ပြစ်နစ်နဲ့ ဘာသာရေး ကို စိတ်ဝင် စားတယ်။

အရင်းခံ သိထားရမယ် ...။

• ကားနံပါတ်တွေ ၊ ဆေးရုံ၊ ရဲစခန်း၊ ကြက်ခြေနီ၊ မီးသတ် ... စသည်တို့ကို

အင်္ဂလိပ် လိုရေး ထားရမယ် ...

• နိုင်ငံခြားသား သွားလာခွင့်ရှိတဲ့ လမ်းမှန်သမျှ ကျေးရွာတိုင်းမှာ ယင်လုံအိမ်သာ
ရှိရမယ်။ ဘိုထိုင်အိမ်သာရှိရမယ်။

ထိုအချက်ကို သူပြောပြသော အခါ ကျွန်တော် ထိတ်ခနဲ ဖြစ်သွားမိသည်။

ကျွန်တော် ဇာတိရွာတွင် အဓိကအရေး ကြီးသော အိမ်သာကောင်းကောင်းမရှိပါတကား။

ဒါကြောင့် ... ကျွန်တော် တို့ရွာကလေး မဖွံ့ဖြိုး ပေတာဘဲဟု တွေး တောမိသည်။ သားတော်
ရုပ်ကလေးဆီမှ အသံများ ဆက်ကြားနေရသည်။

• ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွား လုပ်ငန်းကို အလေးထားပြီး မြန်မာ့ခရီးသွားနှစ် ကို ကြိုဆိုရမယ်။ မဟာဗျူဟာသုံးရပ်ရှိတယ် ...။ “ပြည်သူ လူထု - လက်ခံရမယ်။ ပါဝင်ရမယ်၊ လက်လှမ်းမှီရမယ် ...”။

• အခု နိုင်ငံခြား ဟိုတယ် ၁၇ ခုက နေရာယူထားပြီးပြီ။ မြန်မာပိုင် ဟိုတယ်၊ မိုတယ်၊ အင်းလေးတွေ က ချောင်ကပ်နေရတယ်။ ဒါလည်း မဟုတ်သေးဘူး ...။

မှတ်ထား မြန်မာ ...တဲ့၊ ကမ္ဘာမှာ ကျော်ကြားစေရမယ်။

မြန်မာ့အားကစား ကမ္ဘာမှာ လွှမ်းမော်ရမယ်။ မြန်မာ့ခရီးသွားနှစ် ကမ္ဘာမှာ သစ်လွင်စေရမယ်။

အတာချီကုတ်ကိုင် သားတော် ရုပ်ကလေး၏ အားပါးတရ တက်တက်ကြွကြွ ဟန်ပန် လေသံသည် ကျွန်တော် ကိုကူးစက်ကာ ကျွန်တော် ပင်ယောင်၍ လက်သီးဆုပ်မြှောက်ပြမိသည်။

ကစားစရာ ဖိုးဝရုပ်၊ နေရာတော် ခင်း၊ ရှေ့တော် ပြေးက ခဲ့သည့် သူငယ်တော် ၊ အက်တာချီကုတ်ကလေးကိုင်၍ မြန်မာ့ခရီးသွားနှစ် ကို ကြိုဆိုသည့် အထိမ်းအမှတ်၊ သားတော် ရုပ် ကလေးတို့ကား ကျွန်တော် ရင်ကို ကိုင်လှုပ်နေကြသည်။

နိုင်ငံကျော်စိန်စတင်းဆိုင်းမှ အဆိုတော် ကြီး၏ သီချင်းသံကလေးလည်း ... ကျွန်တော် နားထဲတွင် ပြန်ကြားလာမိသည်။

“ခြေကလေးက ... ကား ... ကား ...

လက်ကလေးက ... ကား ... ကား ...

ရွှေခြေချင်းကလေးနဲ့ ... သူကကြား ...”

အိုဘယ့်အပြုံးရင်

“အပျိုမတွေ ရဲ့ ကုဏ္ဍိနဲ့

အပြုံးရဲ့ အနက်ကို

ကွယ်ဝှက်နေလေရဲ့

ရှက်တတ်တဲ့ အချစ်ဆိုတာရယ်

ဘယ်လိုပင် ဖုံးကွယ်ထားပေမယ့်

ကွာကျတတ်ပါတယ်”

(သက္ကတကဗျာဆရာ ကာလီဒါသ)

လေးရာစုနှစ် က သက္ကတ ကဗျာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည့် ကာလီဒါသသည်

သူ့အထင် ရှားဆုံး ဖြစ်သည့် ‘သကုဏ္ဍလပြဇာတ်’ တွင် သကုဏ္ဍလနှင့် ဒုဿန္တ ဘုရင်တို့ မျက်လုံးချင်းစကားဆို နေကြပုံကို လှပသိမ်မွေ့စွာ ဖွဲ့ခဲ့သည်။ ထိုကဗျာလေးတွင် အသိရခက်သော ‘အပြုံး’ ၏ အနက်ကို ခံစားပြီး ဖော်လှစ်ရန်လည်း ကြိုး စားထားလေသည်။

ကျွန်တော် သည် ‘အပြုံး’ ကို ချစ်တတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

အများ အားဖြင့် အပြုံးကို မနှစ်သက် သူရယ်လို့ ရှိမည် မထင်။ နှစ် လိုစွာ ပြုသော အပြုံး၊ အထူးသဖြင့် အပြစ်ကင်းစင်သော ချစ်စဖွယ် အပြုံးကို ကုန်လုပ်ဆက်ဆံရေး အတွက် အသုံးချရန် တိုက်တွန်းသော အခါ တိုက်တွန်းသူရော ... လိုက်နာသူပါ သဘာဝ ပျက်သွားသည်ဟု ခံစားမိ လေသည်။

“လူမှု ဆက်ဆံရေး တွင် အောင်မြင်မှု ရရန် သူ့အပြုံးကိုလိုလှိုင် သင့်အပြုံးကို ဒို့လိုက်ပါ...” တဲ့။

တိုက်တွန်းသူမှာ ကမ္ဘာကျော်တက်ကျမ်းဆရာကြီး ဒေးလ်ကာနယ်ရှိဖြစ်၍

လိုက်နာကြ သူတွေ မှာ အောင်မြင်လိုသူ ကမ္ဘာ့လူသားအများ စု ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော် သည် ဒေးလ်ကာနယ်ရှိကို ဆန့်ကျင်၏ ။ ကိုယ့်ရင်ထဲကမပါဘဲ မပြု
:ချင်ပဲ ပြုံးရမည် လော။ ထိုသို့ ပြုံးသော အပြုံးသည်လည်း နှစ် လိုဖွယ်ရှိပါမည် လော ... ပြု
:ခြင်းသည် ပြုံးသည် မမည် ဘဲ မဲ့သလို ဖြစ်နေမည် ... မုချ။

မဲ့ပြုံး၊ ထွေပြုံး၊ မထီမဲ့မြင်အပြုံး၊ လှောင်ပြုံး၊ သရော်ပြုံးစသည်ဖြင့် အပြုံး၏
မူလ သကာသဘောတွင် တမာရောကာ အပြုံးဓာတ်ကလေး ပျက်ချေရော့မည် မဟုတ်လော
...။

ထိုအခါ ဒေးလ်ကာနယ်ရှိသည် ခပ်ပြုံးပြုံးဖြင့် ပင် ကျွန်တော် စောဒကကို
ခေါင်းယမ်း ငြင်းပယ်ခဲ့လေသည်။

“မိနာလီဇာရဲ့ အပြုံးကိုကော သင်ဘာပြောမလဲ”

ကမ္ဘာကျော် ပန်းချီဆရာကြီး လီယိုနာဒိုဒါဗင်ချီ၏ ကမ္ဘာကျော်ပန်းချီကားကို
ထောက်ပြ ကာ သူပြန်လှန်မေးခဲ့သည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော် တွင် သူ့အား ပြန်ပြောရန် အဖြေမရှိ။ ထို့ကြောင့်
သူနည်းတူပင် ထွေပြုံးကလေးတစ်ချက်ပြု၍ ခေါင်းယမ်း ပြလိုက်သည်။ ကျွန်တော် နှင့်
ဒေးလ်ကာနယ်ရှိတို့ ဤသို့ အပြုံး စစ်အေး တိုက်ပွဲ ဆင်နေကြစဉ် ကျွန်တော် ဘက်မှ
ထောက်ခံသူတစ်ဦး ပေါ်လာ၏ ။

“မှန်တယ် သင်ပြုံးချင်မှ ပြုံးပါ။ မပြုံးချင်လျှင် မပြုံးပါနဲ့ သဘောမကျလျှင် ရှုတ်ချ
သို့သော် စေတနာပါပါစေ ...”

ထိုသူမှာ ကမ္ဘာကျော် ပြဇာတ်ရေး ဆရာကြီး အိုင်ယာလန်လူမျိုး ဂွဆရာကြီး
ဂျော့ဘား နဒ်ရှော ဖြစ်သည်။ သူ့ကို အင်္ဂလိပ်နဲ့ကြီးလိုလဲ သမုဒ်ကြသပေါ့။

ကျွန်တော် ပြုံး၍ ဘားနဒ်ရှောကို လက်မထောင်ပြလိုက်ပါသည်။ ထိုအပြုံးသည်
ဒေးလ် ကာနယ်ရှိ ပြုံးခိုင်းသော ကုန်လုပ်ဆက်ဆံရေး အပြုံးတော့ ဟုတ်မည် မထင် ...။

“ဘဝဆိုတဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု ကို နားလည်နိုင်စွမ်းရှိလာအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမှာ လဲ၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု ဆိုတာ လူသားတွေ နဲ့ ဆက်သွယ်နှီးနှောမှု လောက်ကိုတင် ဆိုလိုတာမဟုတ်

ပါဘူး၊ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာဝတ္ထုတွေ နဲ့ရော အတွေ့အခေါ်၊ အယူအဆတွေ နဲ့ပါ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်သွယ်မှု ကိုလည်း ဆိုလိုတာ ဖြစ်ပါတယ် ...”

(ဂျေ - ဒု - ကရိရှနမူရတီ)

ဘဝဆိုတာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု အတွေ့အကြုံ ဖြစ်တယ်ဟု တွေ့ခေါ်ရှင် ကရိရှနမူရတီက ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။ လူမှုဆက်ဆံရေး ကိုလည်း အလေးအနက် အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းခဲ့သည်။

တစ်လောက ကျွန်တော် သည် နိုင်ငံတကာ လှည့်ခဲ့ဖူးသည့် မိတ်ဆွေ တစ်ယောက် နှင့် ဆုံခဲ့ရသည်။

သူက သူ့အတွေ့အကြုံတွေ ကို အားပါးတရပင် ပြောပြခဲ့သည်။

- ၁၉၉၀ ခုနှစ် ကို မလေးရှားသို့ လာရောက် လည်ပတ်ရေး နှစ် (Visit Malaysia Year 1990) အ ဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်ပြီးကတည်းက မလေးရှားမှာ တိုးရပ်နဲ့ အပန်းဖြေလုပ်ငန်း (Industry related of Tourism and Leisure) ဟာ အကြီးအကျယ် တိုးတက်လာသတဲ့။

“ကျွန်တော် ကမ္ဘာအနှံ့ရောက်ဖူးပါတယ်။ သူတို့အနေနဲ့ ကမ္ဘာမှာ အသာယာဆုံး

တိုးရစ်တွေ အလာဆုံးဆိုတဲ့ နေရာတွေ ပါ ရောက်ဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ဆုံတို့၊

ပုပ္ပါးတို့၊ ငပလီတို့၊ တောင်ကြီး၊ ကလေး၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့ ၊ ချောင်းသာ၊ လက်ခုပ်ကုန်း ... စတဲ့ နေရာ တွေ ကို မိတဲ့နေရာခပ်ရှားရှားပါ။

“ဒီနေရာတွေ ကိုသာ ဖွံ့ဖြိုး အောင်လုပ်၊ အဆင့်မီဟိုတယ်တွေ ၊ မိုတယ်တွေ ဖွင့်ပေး လိုက်ရရင် မြန်မာလူထုအတွက် အလုပ်သစ်တွေ သန်းချီပေါ်လာပြီး ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံဟာ အသာယာ

ဆုံး အပန်းဖြေလို့ အကောင်းဆုံးဆိုပြီး ကမ္ဘာမှာ ကို ထိပ်ဆုံးက လိုက်နိုင်ပါတယ်။

“ဟိုတယ်တိုးရစ်လုပ်ငန်းမှာ ဝန်ဆောင်မှု (Service) က အဓိကပဲဗျ။ ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံက ပြည်သူ့ ဆိုင်ဝန်ထမ်းတွေ နှစ် ၃၀ လောက် ဒီဘက်မှာ အကြီးအကျယ် ပြုပြင်ရလိမ့်မယ်။ သင်တန်းတွေ အထပ်ထပ် ပေးပြီး ပုံကျလာအောင် ပထမလုပ်ရလိမ့်မယ်။ မျက်နှာပုပ်သိုးသိုးနဲ့ မရှိဘူး၊ မသိဘူးဂိုက်နဲ့တော့ ဝန်ဆောင်မှု ဆိုတဲ့ စကားရပ်နဲ့ တခြားစီပဲ ...”

ကျွန်တော် သက်ပြင်းရှိက်လိုက်မိသည်။ သူကဆက်ပြောသည်။

“ဂျပန်ကုန်တိုက်ကြီးတွေ က အမျိုး သမီးတွေ ကို တင်ပြဦးမယ်၊ ဘယ်သူဝင်လာလား၊ ဘာမှဝယ်ဝယ် မဝယ်ဝယ် အချိန်မရွေးပြုံးပြီး ခေါင်းလေးညိတ်ကြို ဆိုကြတယ်။ တစ်နေ့လုံး လူထောင် သော င်းချီပြီး ဝင်နေတဲ့နေရာ ဖြစ်တော့၊ လူတိုင်းကို ဒီလို မျက်နှာချိုသွေးကြိုဖို့ဆိုတာ အလွန်ကို စိတ်ရှည်ရမှာ ပါ။ ကျွန်တော် ဂျပန်မှာ ရှိစဉ် ကုန်တိုက်ကြီးတွေ ကို အခေါက်ခေါက် ရောက်ဖူးပါတယ်။ အမျိုး သမီးလေးတွေ က အချိန်မရွေးဝင်လာသူ တိုင်းကို ပြုံးပြီး ခေါင်းညိတ်ကြိုဆိုကြတာပဲ ...။

“ဒါကြောင့် အမေရိကန်က မက်ဒေါ်နယ် စားသောက်ဆိုင်ကြီး ရှေ့သွားဖွင့်တော့ ရှား၊ အမျိုး သမီးတွေ ကို ပြုံးပြပြီး မျက်နှာပေးတတ်အောင် ပထမဦးဆုံး လေ့ကျင့်ပေးရတယ်”ဆိုတာ မကြာမီ

လေးကပဲ ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။

“ကျွန်တော် တို့ မြန်မာလူငယ်အမျိုး သမီး၊ အမျိုး သားများ
တိုးရစ်အပန်းဖြေလုပ်ငန်းတွေ

အတွက် ခုကတည်းက လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားရမယ်ဗျ။ သက်ဆိုင်ရာကလည်း
လိုအပ်တဲ့ကျောင်းတွေ အချိန်မီဖွင့်ပြီး သင်ကြားပေးရမယ်ဗျ”

“ဗျာ”

ကျွန်တော် ထံမှ အာမေဒိုတ်သံ ထွက်လာသည်ကို ထိုမိတ်ဆွေက
နားမလည်နိုင်ဘဲ ကျွန်တော် အား မျက်လုံးပြူး ကြည့်နေသည်။

သူတင်ပြချက်တွေ ကို နားထောင်ပြီး ကျွန်တော် သည် သက္ကန္တလ ပြဇာတ်မှ
သက္ကန္တလာ နှင့် ဒုဿန္တဘုရင်တို့ မျက်လုံးချင်းပြူးကြည့်၍ ချစ်စကားဆိုပုံကို လှပစွာ သိမ်မွေ့စွာ
ဖွဲ့ခဲ့သည့် သက္ကတ စာဆို ကာလီဒါသကို အားနာနေမိသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကျွန်တော်
ကို အားပေးခဲ့သည့် ကမ္ဘာ ကျော် ဝှံ့ဆရာကြီး ဘားနဒါရှောကိုလည်း ရှာကြည့်မိသည်။

*

“မျိုး သားဘာသာ၊ လက်မြှောက်ကာများ နှင့်

ကောင်းစွာ နှုတ်ခွန်းဆက်ရှင့်၊

အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် တစ်ပြည်လုံး

ကောင်းကြီးနှင်းအပ်၊ တော် ပဲ့တင်ထပ်ရော ...”

(မင်းကြီးဦးခြံမုံ)

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးလက်ထက်တွင် မင်းကြီးဦးခြံမုံခေါင်းဆောင်သော

သံအဖွဲ့ကို အီတလီနှင့် တကွ ဥရောပနိုင်ငံများ သို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ အီတာလျံမင်း
ရှေ့သို့ဝင်ထွက်သော အကြောင်းအရာကို အီတာလျံ သွားမှတ်တမ်းတွင် ရကန်သွားဖြင့်
မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

သက္ကရာဇ် ၆၄၇ ခုနှစ် တွင် နရသီဟပတေ့မင်းသည် ကူဗလိုင်ခန့်ကြီးမှူး သော
တရုတ် တို့ ပုဂံပြည်တိုက်ရန် စီစဉ်လျက်ရှိကြောင်း သတင်းရရှိ ရှင်ဒီသာပါမောက်ကို
ငြိမ်းချမ်းရေး ချစ်ကြည် ရေး အတွက် စေလွှတ်ခဲ့သည်။

ထိုမှ နောက်ပိုင်း ခေတ်များ တွင် လည်း နိုင်ငံတကာနှင့် ကူးလူးဆက်ဆံမှု
ရှိခဲ့သည်။ ပုဂံ ပျက်လုနီးအချိန် ကူဗလိုင်ခန့်၏ တပ်များ မြန်မာတို့နှင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်
ငဆောင်ချမ်းစစ်ပွဲ အကြောင်းကို မာကိုပိုလို၏ မှတ်တမ်း၌ တွေ့ ရသည်။ မာကိုပိုလို၏
မှတ်တမ်းကြောင့် ပင် ဥရောပသား တို့ ကမ္ဘာ့အရှေ့ဖျားကို စိတ်ဝင်စားလာကြသည်ဟု
ဆိုပါသည်။

လူ့ယဉ်ကျေးမှု ကြီး တိုးတက်လာခဲ့ခြင်းသည် လူသားတို့၏ သွားပါများ
ခရီးရောက်ခဲ့ သော အောင်ပွဲ၏ ရလဒ်ဟု ဆိုကြပါသည်။ ခရီးသည်တို့၌
ခရီးလှည့်ရခြင်းအကြောင်းမှာ ရည်ရွယ်ချက် အမျိုး မျိုး ရှိကြပါလိမ့်မည် ။

မြန်မာအမျိုး သားထဲမှ ပထမဆုံး ကမ္ဘာလှည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု
ဆိုနိုင်သည့်ကမ္ဘာလှည့်မောင်ခင်

က သူ့မှတ်တမ်းတွင် တင်ပြထားပုံကို ကြည့်ပါ။

- (၁) ဒေသန္တရဗဟုသုတနှင့် ဘာသန္တရဗဟုသုတရှာဖွေရန်
- (၂) ယဉ်ကျေးရဲရင့်သော မြန်မာကို ကမ္ဘာကသိစေရန်
- (၃) မြန်မာပြည်ထွက်ကုန်များ ကို ကြော်ငြာရန်
- (၄) မြန်မာကုန်သည်ကြီးများ နှင့် နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်ပေးရန်
- (၅) အခြားနိုင်ငံရပ်ခြား၏ ကြီးပွားရေး စုံစမ်းရန်

(၆) လွယ်ကူစွာ ရအပ်သော ပညာရပ်များ သင်ယူရန်

(၇) လူမျိုး များ နှင့် ဓလေ့ထုံးစံများ ဆင်ခြင်ရန်

(၈) နိုင်ငံပေါင်းစုံနှင့် မိတ်ဖွဲ့ရန်

(၉) တတ်နိုင်က ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန့်ပွားရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ရန် ဟူ၍

ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် သည် ကမ္ဘာ

လှည့်မောင်ခင်၏ မှတ်တမ်းကို ဖတ်ရသော အခါ သူ့ရည်ရွယ်ချက်ကို

ကြည့်နူးမိ၊ ချီးကျူးမိ၏ ။

သူ့ခမျာ ရေကန်အသင့် ကြာအသင့် သွားရသည်မဟုတ်၊ ကျရာကြုံရာ

အလုပ်များ လမ်းတွင် လုပ်သွားရသည်။ မော်လမြိုင်တွင် ၊ ဘိုးစိန်ကြီး ဇာတ်၌

ကားဆွဲဝင်လုပ်ရသည်။ ထားဝယ်၊ မြိတ်မြို့ များ တွင် သတ္တုမိုင်းတွင် ဝင်လုပ်ရသည်။

ပီနန်သွားကတ္တုတစ်စင်းတွင် ထမင်းချက်လုပ်ရ သည်။ အချို့ တောလမ်းခရီးတွင်

ကျားလိုက်ခံရသေးသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကမ္ဘာလှည့်ခဲ့ရသည်။

ယခုနောက်ပိုင်း ကျွန်တော် တို့ဆီမှ နိုင်ငံတကာ ခရီးဆန်သူများ သည်

မောင်ခင်၏ ရည်ရွယ်ချက်မျိုး ဘယ်နှစ် ဦး ပါကြပါသနည်း။

နိုင်ငံတကာမှ မြန်မာပြည်သို့ ခရီးဆန်နှင့်လာကြသော နိုင်ငံခြားသားများ တွင်

ကော-

မောင်ခင်ကဲ့သို့ အလားတူရည်ရွယ်ချက်မျိုး ပါသူ ဘယ်နှဦး ရှိနိုင်ပါမည် နည်း။

ဟိုးယခင်ခေတ်များ က မြန်မာနိုင်ငံရောက် နိုင်ငံခြားသားတို့၏ မှတ်တမ်းများ ၊

မြန်မာ ပြည်အကြောင်း စာအုပ်များ တွင် တော့ မြန်မာလူမျိုး တို့၏ ယဉ်ကျေးမှု ၊ ဓလေ့၊

ဇာတိမာန်၊ မြန်မာဘုရင်

များ အကြောင်းစသည့် ဖော်ပြချက်များ တွေ ရှိရပါ၏ ။

အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်သည့် ရာဇဝင်ဆရာ ဂျီဒီးဟာဗေး၏
'Outline Of Burmese History' စာအုပ်တွင် -

“နှစ် ရာချီ၍ လောကဓံကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ပြီးနောက် ထိုအရည်အသွေးများ ကို
ဆက်လက်သို့

မှီး ထားနိုင်ခြင်းသည် ဤလူမျိုး အဖို့ နုပျိုဆဲရှိသည့် ခံနိုင်ရည်ရှိသည့်
သာဓကပင် ဖြစ်တော့သည်”

ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ ရသည်။ ဤသို့မှတ်တမ်းများ တွေ့ ရသကဲ့သို့
မြန်မာ့တစ်ခွင်ကို ပြုပြင် ခရီးဆန်းလေ့ရှိသော ဆရာမောင်မဲ၏ ခရီးသွားဆောင်းပါးများ တွင်
ကချင်ပြည်နယ် အစပ်ရှိ နာဂရွာ

ကလေးများ သို့ သွားရောက်ရာ၌ တွေ့ ကြုံခဲ့ရသော သူ့အတွေ့ အကြုံကို
ဤသို့တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ ရသည်။

“ဝင်ငွေမရှိသော ဒေသ၊ ထွက်ကုန်မရှိသေးသော ဒေသ၊ ပညာမဲ့သော ဒေသ၊
မဖွံ့ဖြိုး သေးသော ဒေသ၊ ခေတ်၏ အာရုံခံစားမှု ပစ္စည်းများ ဥဒဟို
ဖြတ်သန်းသွားလာနေသည်ကို မြင်နေရ သော ဒေသတွင် အဘယ်မိန်းကလေးသည်
လုံချည်တစ်ထည်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ လက်ကိုင်ပဝါ တစ်ထည်ဖြင့် လည်းကောင်း
အညှံစားပေါင်ဒါတစ်ဘူးဖြင့် လည်းကောင်း မပျက်စီးဘဲ ခံနိုင်ပါမည် နည်း။

ယခု အချို့ အတိုင်းသာ ရှေ့ကို သွားပါက နဂိုကမှ ဆင်းရဲမွဲတေ
ငတ်ပြတ်နေသည့်ကြားတွင် ဆစ်ပလစ် ပိုးများ ကုဋ်နုနာ ရောဂါ များ ပါ ထပ်ဆင့် တိုးလာမည်
မှာ လွန်နိုင်မည် မဟုတ် ...” ဟု

နာဂရွာကလေးများ ၏ ဆင်းရဲမှု အပေါ် ဒုက္ခဆင့်မည့် စိုးရိမ်ဖွယ် ဖြစ်ရပ်များ ကို
ကာကွယ်

တင်ပြခဲ့သည်။ ဤတင်ပြချက်များ သည် လွန်ခဲ့သော နှစ် ပေါင်း ၂၅ နှစ် ခန့်က

တင်ပြချက်များ ဖြစ်ပါ သည်။

ကျွန်တော် သည် နိုင်ငံတကာလှည့်ခဲ့သည့် ကျွန်တော် မိတ်ဆွေနှင့် စကားလက်ဆုံကျမိ ရာမှ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာ ကူးလူးဆက်ဆံရေး ကို ပြန်လည်တွေ့
့တော့ ကြည့်မိခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆရာဇော်ရှိသည် “ကောက်ရိုးသင်္ဘော၊ သံသင်္ဘော” ဆောင်းပါးဖြင့် ဘီလင်နိုင်ငံတို့ကို အတုယူရန် တင်ပြခဲ့သည်။ ကိုယ့်လူမျိုး ၏ ခေတ်နောက်ကျမှု ကို စေတနာရှေ့ထား၍ ထောက်ပြခဲ့ သည်။ ကျွန်တော် မိတ်ဆွေက သူ့အတွေ့ အကြုံတွေ ကို အားပါးတရ ပြောပြခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာ အတွေ့ အကြုံ တွေ ရှိသဖြင့် မျက်စိကြီး၊ နားကြီး ဖြစ်ပေမည် ။

“ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံဟာ (Tourism and Leisure) လုပ်ငန်းစုကြီး တစ်ခုတည်းနဲ့ ကို ထောနိုင်တယ်ဗျာ...” ဟု အားပါးတရ ပြောနေသည်။

“အပြုံးတွေ လေ့ကျင့်ပေးရမယ်ဗျာ” ဟုလည်း ဆက်ပြောနေပြန်သည်။

ကျွန်တော် ကား ကျွန်တော် မိတ်ဆွေကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာလည်း မရောက်ဖူး၊ ပြည်တွင်း ကို ပင် ခပ်ဝေးဝေးသိပ်ရောက်ဖူးသည် မဟုတ်၊ တောင်ဥက္ကလာပနှင့် မြောက်ဥက္ကလာကိုပင် မျက်စိလည် ချင်ချင်။

“မြန်မာ့ခရီးသွားနှစ် ကို ကြိုဆိုရမယ်ဗျာ...”

သူက အားတက်သရောပြောနေပြီး ကျွန်တော် က မတုန်မလှုပ်ရှိနေသည့်အခါ သူ့အား မလိုအားမရ ဖြစ်နေဟန်တူသည်။

“ဒီမှာ ကိုယ့်လူ ... ခင်ဗျားရော .. ပြုံးတတ်ရဲ့ လားဗျာ ... ဟင်”

သူက ပြုံးစေ့စေ့ဖြင့် ကျွန်တော် ကို ကြည့်မေးနေသည်။ ကျွန်တော် ဘာပြန်ပြောရမှန်း

မသိ။ ရသစာပေကိုသာ ချစ်တတ်သူတစ်ဦး၌ ကုန်လုပ်ဆက်ဆံရေး အပြု

ပညာသည် အလွယ်တကူ ဝင်ရောက်ခိုတွယ်နိုင်မည် ဟု မထင်။

“မြန်မာ့ခရီးသွားနှစ် မှာ ကိုယ့်လူ အပြုံးပညာမတတ်ရင် ခေတ်နောက်ကျ ကျန်လိမ့် မယ်...”

သူသည် ထေ့တေ့တေ့ ပြုံးပြောပြီး ကျွန်တော် ကို နှုတ်ဆက်ထွက်ခွာသွားသည်။

သူထွက်သွားမှ သူ ကျွန်တော် ကို ပြုံးကြည့်သည့်အပြုံးကို ဖျတ်ခနဲ သတိရလိုက်သည်။ ထိုအပြုံးမျိုး ကို ကျွန်တော် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ဘယ်မှာ ပါလိမ့် ...။

ဟုတ်ပြီ ...၊ ဒေးကာနယ်ဂျီ အပြုံးပေကပဲ၊ ကျွန်တော် ပြန်သတိရ၏ ။
ဒေးကာနယ်ဂျီနှင့် ရန် ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ ကျွန်တော် မှာ ပြီးလော၊ မပြုံးတတ်ရင်
ခေတ်နောက်ကျမတော့။ မိတ်ဆွေစကားသံ ပြန်ကြားပြီး မခံချင်စိတ်လည်း ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

အိမ်ရောက်ရောက်ချင်းပင် ကျွန်တော် သည် အဘိဓာန်အပြေးအလွှားလှန်မိ၏ ။
ရှာသည် ... ရှာသည် ... တွေ့ ပါပြီ။

အပြုံး ...။ ။ လူ တစ်ယောက် ပြုံးရယ်သည့်အခါ မျက်နှာတွင် ရှိသော
အကြောပေါင်း ၁၅ ခု ကြုံ့သွားပြီး အသက်ရှူဟန်လည်း အနည်းငယ် ပြောင်းသွား သည်။
အသေးစိတ် လေ့လာကြည့်လျှင် -

(၁) ပါးစပ်ထောင့်များ အနည်းငယ် နောက်ဆုတ်သွား၍ ပါးစပ်ပိုကျယ်လာ။

(၂) အထက်နှုတ်ခမ်း မြင့်တက်သွား၍ သွားများ ပေါ်လာခြင်း။

(၃) နှာခေါင်းနှင့် နှုတ်ခမ်းကြားရှိ အသားများ ကွေ့ကောက် တွန့်လိမ်ခြင်း။

(၄) မျက်စိများ အရောင် တောက်လာခြင်း။

(၅) အောက်မျက်ခမ်းအသားကလေးများ တွန့်လိမ်ခြင်း။

ကျွန်တော် ဖျား သွားပါသည်။ ဤမျှတိကျစွာ သရုပ်ခွဲမှု မျိုး တွေ ရလိမ့်မည် ဟု
မထင်ခဲ့။

“မြန်မာ့ခရီးသွားနှစ် ကို ကြိုဆိုရမတဲ့။ ခေတ်နောက်ကျ သွားမယ်”

မိတ်ဆွေအသံက နားထဲ ပဲ့တင်ရိုက်ခတ်နေသည်။

ကျွန်တော် မှန်တစ်ချပ်ယူလိုက်၏ ။ အဘိဓာန်၏ အဆိုဟုတ် မဟုတ်လက်တွေ့ . စမ်းသပ်ရမည် ။ အကြောပေါင်း ၁၅ ခု၏ လှုပ်ရှားမှု ကို လေ့လာရမည် ။ ကျွန်တော် မှန်ကြည့်၍ ဖြည်းဖြည်းချင်း စပြုံး၏ ။ ပါးစပ် ထောင့်များ အနည်းငယ် နောက်ဆုတ်သွား၏ ။ ပါးစပ်ပိုကျယ်လာ - နံပါတ်(၁) အချက် မှန်ကန်ပါပေ၏ ။ နောက်တစ်ကြိမ် နံပါတ် (၂) အချက် ... အထက် နှုတ်ခမ်းအခြေ အနေ ... ဟုတ်ပြီ ... ပိုသိသာအောင် ...။

ကျွန်တော် သည် မိမိကိုယ်ကို အားပေးပြီး ထပ်ပြုံး၏ ။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိမထားမိ..။

အသံတွေ ကြားလိုက်ရသည်။

“ဖေဖေကြီး.... ပေါက်နေပြီကွ”

နားထဲ စူးခနဲ ကြားလိုက်ရသဖြင့် လန့်ဖျပ်ကာ ဝန်းကျင်ကို ကြည့်မိ၏ ။ ဘယ်အချိန်က ကျွန်တော် လုပ်ဟန်ကို အကဲခတ်နေကြသည် မသိ။ ကျွန်တော် ကလေးများ ၏ စူးစမ်းဟန် မျက်လုံးများ ကို ရင်ဆိုင်လိုက်ရသည်။ ကျွန်တော် အ ဖြစ်ကို ဘားနဒ်ရှော သိလျှင် မည် သို့ ဆိုလေဦးမည် မသိ။

*

(ကြော်ငြာနှင့် ဈေးဝယ်လမ်းညွှန်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၅ - ၃၊ (ဒြဂုတ်လ)